

Mira Haapakangas & Lilli Pöyhönen

**”VAPPU-OLYMPIALAISILLA” LEIKKIKENTÄT
TUTUIKSI**

Projekti Kokkolan leikkikentille

**Projektiopinnäytetyö
CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaalialan koulutusohjelma
Joulukuu 2012**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Hyvinvoinnin ja kulttuurin yksikkö	Aika Joulukuu 2012	Tekijä/tekijät Mira Haapakangas & Lilli Pöyhönen
Koulutusohjelma Sosiaalialan koulutusohjelma		
Työn nimi "VAPPU-OLYMPIALAISILLA" LEIKKIKENTÄT TUTUIKSI Projekti Kokkolan leikkikentille		
Työn ohjaaja Anne Jaakonaho	Sivumäärä 50 + 36	
Työelämäohjaaja Satu Forsberg		
<p>Opinnäytetyö on projektiopinnäytetyö. Työn tilaajana toimivat Kokkolan kaupungin sivistystoimen varhaiskasvatuspalvelut. Projektin tarkoituksena oli Kokkolan kaupungin leikkikenttätöiminnan kehittäminen ja liikuntapainotteisuuden lisääminen interventioiden avulla. Avoimeen varhaiskasvatustoimintaan kuuluu yhtenä osana leikkikenttätöiminta, joka on sosiaalipalveluiden alaisuudessa organisoitua alle kouluikäisten lasten valvottua ja ohjattua virikkeellistä toimintaa. Projektin tavoitteena oli lisätä leikkikenttien tunnettavuutta ja toiminnan suunnitelmallisuutta liikuntapassien, vuosisuunnitelman sekä leikkikenttien www-sivujen päivittämisen avulla. Liikuntapassien ideana oli motivoida lapsia säännölliseen leikkikentillä käymiseen. Vuosisuunnitelmalla jäsensimme leikkikentillä eri vuodenaikoina tapahtuvaa toimintaa. Opinnäytetyön toiminnallinen osuus koostui Vappu-olympialaisten suunnittelusta ja toteutuksesta, joiden avulla halusimme tukea leikkikentillä toteutettua liikuntakasvatusta.</p> <p>Käytännön interventiot toteutettiin huhti-toukokuussa 2012 kaikilla Kokkolan kantakaupungin viidellä leikkikentällä. Kohderyhmänä olivat 2–5-vuotiaat lapset. Interventioilla halusimme tukea liikunnallisia toimintatapoja leikkikenttäympäristössä erilaisten leikkimielisten urheilulajien avulla. Jokaisen intervention päätteeksi leikkikenttätöimintäohjelmasta kerättiin kirjallinen palaute. Palautteesta ilmeni, että interventiot oli koettu hyödyllisiksi ja työnteekijät olivat saaneet niistä uusia ideoita työhönsä. Projektin päätyttyä voidaan todeta, että samankaltaisille tapahtumille, uusia toimintatapoja antavalle, ohjatulle liikunnalle olisi tarvetta leikkikentillä myös jatkossa.</p>		
Asiasanat Avoin varhaiskasvatustoiminta, liikuntakasvatus, varhaiskasvatus, leikki, kehittäminen		

ABSTRACT

CENTRIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES	Date December 2012	Author Mira Haapakangas & Lilli Pöyhönen
Degree programme Social services trainingprogram		
Name of thesis Playgrounds Familiar through "May Day-Olympics" A Project to Kokkola's Playgrounds		
Instructor Anne Jaakonaho	Pages 50 + 36	
Supervisor Satu Forsberg		
<p>Our final thesis is a project work. The subscriber was Kokkola town education sector early childhood educations services. This project's purpose is to develop Kokkola town's playground activities and to increase exercise orientedness with the help of interventions. Open early childhood activities include playground activities, which are organized by social services and contains supervised and directed stimulated activities to the children under the age of 7.</p> <p>The project's goals were to increase the recognizability of playgrounds and their activities orderliness with the help of exercise passports, annual scheme and updating the playgrounds' Internet pages. Exercise passports' idea was to motivate children to visit playgrounds more regularly. We made the annual scheme to help parse the various activities that take place in the playground in different times of the year. The thesis's functional part contained the planning and the execution of the May Day-Olympics. The Olympics goal was to support the playgrounds' physical exercise upbringing.</p> <p>The practical interventions took place in April-May 2012 in all of the five playgrounds in Kokkola town. The interventions' target group were children between the ages of 2-5 years. We wanted to support the exercise policies that take place in the playground surroundings with the help of the interventions and by using playful sports to go with the theme. We collected a written feedback from the playground workers after every intervention. We learned from the feedback that the interventions had been experienced as beneficial and that the workers had received new ideas to their own work from our interventions. Now that the project is over we can state that there would be need for a same kind structured exercises presenting new ways of action presenting in the playgrounds also in the future.</p>		
Key words Open early childhood education activities, exercises upbringing, early childhood education, play, development		

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO/LEIKKIKENTTÄPROJEKTIN TAUSTAA JA TAVOITTEET	1
2 LEIKKIKENTTÄPROJEKTIN SUUNNITTELU JA KOKONAISKUVAUS	7
3 LEIKKIKENTTÄPROJEKTIN AIHEEN LÄHTÖKOHDAT	13
3.1 Varhaiskasvatus leikkikenttätöiminnan perustana	14
3.2 Leikkikentät osana lasten varhaiskasvatusympäristöä	16
3.3 Leikkikenttätöiminta osana avointa varhaiskasvatusta	16
3.4 Liikuntakasvatuksen pääkohdat varhaiskasvatussuunnitelmassa	18
3.5 Leikki ja lapsilähtöisyys leikkikenttäprojektimme lähtökohtina	20
3.6 Kehittäminen osana projektiamme	22
4 PROJEKTIN TOTEUTUS	23
4.1 Projektin päätehtävät	24
4.1.1 Leikkikenttäpassit, vuosisuunnitelma ja www-sivujen päivitys	24
4.1.2 Interventioiden suunnittelu ja toteutus	26
5 PROJEKTIN ARVIOINTI	32
5.1 SWOT- analyysi projektityöskentelystä	34
5.2 Palaute interventioista	38
5.3 Palautteiden reflektointi	40
5.4 Projektin aikataulu ja kustannukset	41
6 POHDINTA	44

**LÄHTEET
LIITTEET**

1 JOHDANTO/LEIKKIKENTTÄPROJEKTIN TAUSTAA JA TAVOITTEET

Opinnäytetyömme on projektiopinnäytetyö, jonka työelämäntilaaajana toimii Kokkolan kaupungin sivistystoimen varhaiskasvatuspalvelut. Alun alkaen ideamme tähän projektiin heräsi molempien opinnäytetyöntekijöiden aikaisemmasta työkokemuksesta leikkikenttäympäristössä. Aihe vaikutti mielestämme tärkeältä ja tarpeelliselta, koska emme löytäneet aiempia Kokkolan kaupungin leikkikenttätöimintää käsitteleviä opinnäytetöitä. Tästä syystä halusimmekin hyödyntää tätä erilaista ja uutta ympäristöä projektimme kohteena. Päätimme, että yhtenä projektimme tavoitteena olisi Kokkolan kaupungin leikkikenttätöiminnan kehittäminen liikuntapainotteisempaan ja motivoivampaan suuntaan. Lähestyimme ideamme kanssa Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattori Satu Forsbergia, joka koki työollemme olevan tarvetta Kokkolan kaupungin leikkikenttätöiminnassa. Työmme tilaajaksi varmistuikin näin ollen Kokkolan kaupunki. Työelämän ohjaajana toimi Kokkolan kaupungin varhaiskasvatuskoordinaattori ja koulumme puolelta opinnäytetyötämme ohjaava opettaja Anne Jaakonaho.

Haemme molemmat sosionomiopintojemme aikana varhaiskasvatuskelpoisuutta, minkä vuoksi myös opinnäytetyöprojektissamme painottuu alle viisivuotiaiden lasten pedagoginen ohjaus. Pohdimme erilaisia vaihtoehtoja, joiden avulla saisimme projektimme vastaamaan varhaiskasvatusosaamisen edellyttämiä vaatimuksia. Päätimme järjestää kaikille Kokkolan viidelle leikkikentälle liikuntapainotteiset interventiot, jotka suunnittelisimme itse ja joissa toimisimme myös interventioiden vetäjinä.

Interventiot järjestimme Vappu-olympialaisten muodossa Kokkolan keskustan alueen kaikilla viidellä leikkikentällä. Interventioiden avulla halusimme osaltamme tukea leikkikentillä toteutettavaa liikuntakasvatusta. Asiakkaiden eli lasten

motivoinnin edistämiseksi laadimme leikkikentille leikkikenttäpassit, joihin lapset saavat jokaisella leikkikenttäkäynnillä tarran tai leiman merkiksi leikkikentällä vietetystä ajasta. Laadimme myös vuosikellon hahmottamaan leikkikenttien toimintaa eri vuodenaikoina. Tästä toivomme olevan apua sekä vanhemmille että lapsille, kun he ensimmäisiä kertoja tutustuvat leikkikenttätöimintaan.

Tämä kirjallinen raportti koostuu tiivistelmästä, johdannosta, projektin taustan ja tavoitteiden käsittelystä, suunnittelu- ja prosessivaiheiden kuvauksesta, tietopuustasta, projektin toteutuksen kuvaamisesta ja palautteiden ja kokonaisuuden arvioinnista sekä pohdintaosiesta. Lopussa on lähdeluettelo sekä projektin kannalta tärkeät liitteet.

Olemme jaotelleet projektimme tavoitteet kolmen pääryhmään, joita ovat tulostavoitteet, toiminnalliset tavoitteet sekä oppimistavoitteet. Nämä tavoitteet olemme läpikäyneet asiakkaan, organisaation ja oman ammatillisen kasvumme näkökulmista. Peilasimme tavoitteitamme aiemmin tekemäämme projektisuunnitelmaan (LIITE 1), jonka muutokset pystyimme tässä vaiheessa huomaamaan selkeästi.

Projektin suunnitteluvaiheessa tulostavoitteenamme oli leikkikenttien näkökulmasta liikuntapassien ja leikkikenttätöiminnan vuosisuunnitelman hyödyntäminen työn tukena. Organisaation kannalta tulostavoitteenamme oli Kokkolan kaupungin leikkikenttien www-sivujen päivitys lisäämällä valokuvia järjestämistämme tuokioista sekä hieman kuvia myös leikkikentistä yleensä. Omana tavoitteemme oli suunnitteluvaiheessa saada opinnäytetyö valmiiksi määräaikaan eli joulukuuhun 2012 mennessä.

Projektimme loppuvaiheessa tulostavoittemme ovat täydentyneet, sillä olemme saaneet valmiin opinnäytetyön lisäksi runsaasti arvokasta kokemusta suurten lapsiryhmien ohjauksesta ja lastentapahtumien organisoinnista. Koko projektin kan-

nalta yksi tärkeimmistä tulostavoitteistamme on kuitenkin se, että tämän projektin myötä tuleme saamaan varhaiskasvatuskelpoisuuden ja sosionomin ammattinimikkeen.

Toiminnallisina tavoitteina näimme suunnitteluvaiheessa leikkikenttien näkökulmasta vaihtelun ja uusien ideoiden saamisen tukemaan leikkikenttien työntekijöiden toimintaa. Organisaation kannalta toiminnallisena tavoitteena oli kaupungin leikkikenttätöiminnan tunnettavuuden lisääminen. Omalta osaltamme tavoitteena oli interventioiden suunnitteleminen ja vetäminen sekä uusien verkostojen luominen. Organisaation kannalta toiminnalliset tavoitteet pysyivät samoina, kuin suunnitteluvaiheessa olimme määritelleet.

Oppimistavoitteina suunnitelmassamme olivat leikkikenttien toiminnan kehittäminen, organisaation kannalta opiskelijoiden osaamisen ja panostuksen hyödyntäminen sekä omalta kannaltamme kokemuksen saaminen lapsiryhmien ohjauksesta ja projektin toteuttamisesta. Oppimistavoitteet täydentyivät kohdallamme muita tavoitteita enemmän, sillä näiden tavoitteiden täydentyminen oli jälkikäteen selkeimmin havaittavissa.

Koimme, että lapset saivat oppimiskokemuksia erityisesti liikunnallisesta toiminnasta. Niin motoriset, kognitiiviset kuin sosiaalisetkin taidot kehittyivät. Huomasimme, että lapset motivoituivat suunnitelmallisesta ja ohjatusta ulkoliikunnasta. Osalla leikkikentistä työntekijät kertoivat jälkikäteen havainneensa interventioidemme ansiosta, miten merkityksellisiä pienet muutokset ja luovuus ovat lasten liikuntaan innostamisessa. Organisaationa Kokkolan kaupunki pystyy suunnitelmamme mukaisesti hyödyntämään opiskelijoiden osaamista ja panostusta hyväkseen jatkossakin. Omalla kohdallamme huomasimme saaneemme erittäin paljon enemmän oppimiskokemuksia verrattuna suunnitteluvaiheeseen. Saimme projektin myötä niin organisointi-, suunnittelu-, projekti- ja yhteistyö- kuin parityöskent-

telytaitoja. Lähdekirjallisuuteen tutustuessamme ja raportointivaiheessa saimme lisäksi paljon uutta teoretietoa varhaiskasvatuksen saralta. Ammatillinen identiteettimme vahvistui projektin eri vaiheiden myötä ja saimme itseluottamusta omaan osaamiseemme. Lisäsimme nämä projektin raportointivaiheessa reflektoidut lopulliset tavoitteemme myös seuraavaan taulukkoon, jotta niiden jäsentäminen olisi helpompaa.

TAULUKKO 1. Projektin tavoitteet

Tavoitteet	Asiakas	Organisaatio	SA- itse
Tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> – Lapset saavat ohjattua ja suunnitelmallista liikuntaa. – Lapset saavat liikuntapassit motivoimaan leikkikentillä käymiseen. – Työntekijät saavat vuosisuunnitelmas- ta ja leikkikenttä- passeista työväli- neet työnsä tueksi. – Vanhemmat saa- vat vuosisuunni- telmasta apua leik- kikentän toiminnan jäsentämiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kokkolan kau- punki saa leikki- kentistä päivitetyt valokuvat www- sivuille. – Kokkolan kau- punki saa leikki- kenttätöimintää käsittelevän opin- näytetyön. 	<ul style="list-style-type: none"> – Saamme valmiin opinnäytetyön. – Saamme kokemusta suurten lapsiryhmien ohjauksesta. – Saamme kokemusta tapahtuman suunnit- telusta ja organisoin- nista.
Toiminnalliset tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> – Lapset saavat vaihtelua leikki- kenttä toimintaan. – Vanhemmat saa- vat osallistua toi- mintaan yhdessä lastensa kanssa. – Työntekijät saavat uusia ideoita toi- mintaa tukemaan. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kokkolan kau- punki saa lisättyä leikkikenttätöimin- nan tunnettavuutta. – Kokkolan kau- punki saa uusia ideoita leikkikenttä- toiminnan organi- sointiin. 	<ul style="list-style-type: none"> – Suunnittelemme ja toteutamme interven- tiot. – Luomme uusia ver- kostoja.

(jatkuu)

Oppimistavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> – Liikunnallisen toiminnan avulla lasten motoriset, kognitiiviset sekä sosiaaliset taidot kehittyvät. – Lapset motivoituvat ohjatusta ulkoliikunnasta. – Työntekijät huomaavat, miten pienillä asioilla voidaan innostaa lapsia liikkumaan. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kokkolan kaupunki pystyy hyödyntämään opiskelijoiden osaamista ja panostusta organisaation hyväksi myös jatkossa. 	<ul style="list-style-type: none"> – Kehitämme organisointi-, suunnittelu-, projekti, parityöskentely- ja yhteistyötaitojamme. – Saamme lisää teoria-tietoa varhaiskasvatuksesta. – Ammatillinen identiteettimme vahvistuu.
--------------------------	---	---	--

Henkilökohtaiset tavoitteemme olemme peilanneet jatkuvasti varhaiskasvatuskompetensseihin ja sosionomin omiin kompetensseihin. Sosionomin kompetensseja ovat sosiaalialan eettinen osaaminen, asiakastyön osaaminen, sosiaalialan palvelujärjestelmän osaaminen, yhteiskunnallinen analyysitaito, reflektiivinen kehittämis- ja johtamisosaaminen sekä yhteisöllinen osaaminen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. (Mäkinen, Raatikainen, Rahikka, Saarni 2009, 16–20.) Varhaiskasvatuskompetenssit ovat pääpiirteittäin samoja kuin sosionomikompetenssit, mutta ne täydentyvät varhaiskasvatuksellisilla näkökulmilla. Varhaiskasvatuskompetensseissa korostuvat lasten ja perheiden tarpeet ja niiden huomiointi.

KUVIO 1. Sosionomin kompetenssit (Mäkinen ym. 2009, 16–20.)

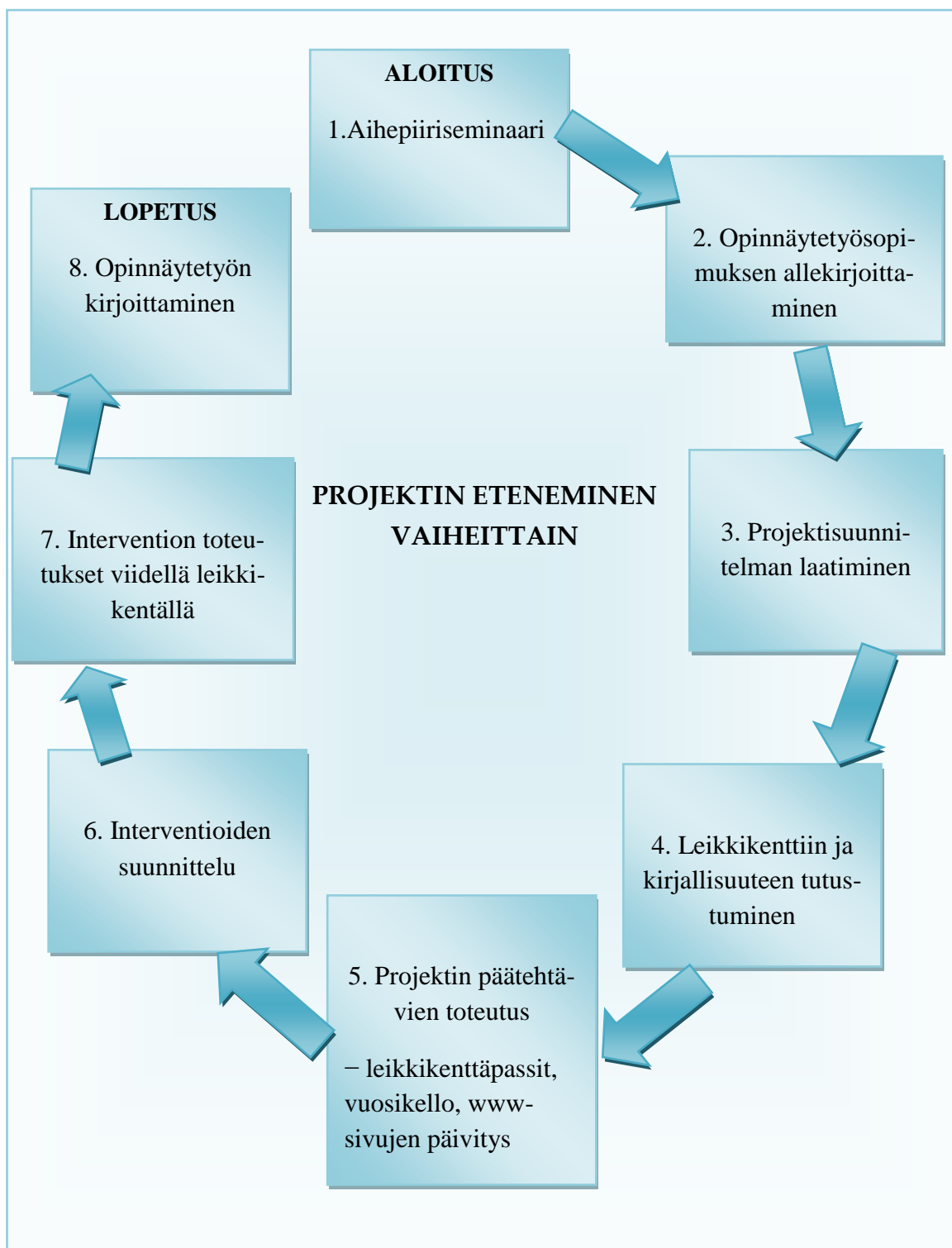
2 LEIKKIKENTTÄPROJEKTIN SUUNNITTELU JA KOKONAISKUVAUS

Projektimme aihe alkoi muodostua syksyllä 2010. Projektimme toteutusympäristöksi valikoituivat Kokkolan leikkikentät. Molemmilla meistä oli jo aiempaa työkokemusta leikkikenttäympäristöstä, joten koimme aiheen projektin toteutuksen kannalta mielekkääksi valinnaksi. Alkuperäisenä ideanamme oli tukea leikkikenttien liikuntakasvatusta ja järjestää kentille liikunnallinen interventio. Halusimme motivoida lapsia ja perheitä käyttämään valmiiksi rakennettua leikkikenttäympäristöä osana arkipäiväistä toimintaansa. Lapset viettävät aikaansa nykyään hyvin paljon pelkästään sisätiloissa, joten koimme tärkeäksi korostaa ulkoilun ja liikunnan tärkeyttä. Myös työelämän tilaajamme toiveena oli, että aktivoisimme projektillamme nimenomaan kenttien lähialueiden lapsiperheitä käyttämään leikkikenttiä aktiivisemmin. Mielestämme ehdotus oli varteenotettava ja saimme näin myös rajattua kohderyhmäämme pienemmäksi.

Suunnitelmanamme oli toteuttaa Kokkolan kaupungin leikkikenttätoiminnan kehittäminen konkreettisesti liikunnallisten interventioiden, leikkikenttäpassien, leikkikenttien vuosisuunnitelman sekä leikkikenttien Internet-sivujen päivityksellä. Tässä vaiheessa suunnitelmissamme oli ottaa kohderyhmään mukaan myös leikkikenttien läheisyydessä työskenteleviä perhepäivähoitajia ja heidän hoitolapsiaan. Lopulta emme kuitenkaan päätyneet tähän kohderyhmään lähinnä sen vuoksi, että perhepäivähoitajien sijainti leikkikenttiin nähden oli etäinen.

Lähestyimme aiheemme kanssa Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattoria, joka koki projektillämme olevan kysyntää Kokkolan kantakaupungin alueella. Projektin kohdekentiksi valikoituivat Kirkonmäen, Koivuhaan, Rytimäen, Halkokarin ja Hakalahden leikkikentät. Päädyimme näihin kenttiin, koska välimatkat niiden välillä olivat mielestämme kohtuulliset ja ne sijaitsivat eri puolilla kanta Kokkolan

aluetta. Satu Forsbergin kiinnostuttua ideastamme Kokkolan kaupungista tuli työmme tilaaja ja projektimme pääsi käynnistymään. Allekirjoitimme opinnäytetyösopimuksen keväällä 2011. Seuraavalla sivulla kuvattujen projektin vaiheiden (KUVIO 2) tarkoituksena on havainnollistaa projektimme vaiheita syksystä 2010 kesään 2012.

KUVIO 2. Projektin vaiheet

Keväällä 2011 työstimme projektisuunnitelmaamme (LIITE 1), jonka esittelimme opinnäytetyöseminaarissa toukokuussa 2011. Teimme työhömmme tarvittavat korjaukset syksyn aikana ja saimme suunnitelmamme hyväksytyksi marraskuun lopulla. Opinnäytetyömme ohjaajaksemme varmistui tässä vaiheessa Anne Jaakonaho ja työelämän ohjaajaksi varhaiskasvatuskoordinaattori Satu Forsberg.

Syksyn 2011 aikana kävimme myös tutustumassa ja valokuvaamassa kaikki Kokkolan kaupungin keskustan leikkikentät Internet-sivujen päivitystä varten. Samalla saimme yleiskuvan jokaisesta leikkikentästä ja pystyimme näin hahmottamaan interventioiden etenemistä ja toimintapisteiden sijoittamista.

Samana syksynä tutustuimme projektin aihetta käsittelevään kirjallisuuteen. Huomasimme tässä vaiheessa, että avointa varhaiskasvatusta koskevia tutkimuksia ja kirjallisuutta oli hyvin vähän saatavilla. Toisaalta tämä oli hyvä siinä mielessä, että koimme työmme erilaiseksi ja tarpeelliseksi, koska aiempia samaa aihetta käsitteleviä aiheita ei löytynyt. Huomasimme erityisesti raportointivaiheessa, että aiempien tutkimusten puute oli myös haasteena, koska tietoperustaa oli vaikeampi rakentaa. Talvella 2011 toteutimme projektimme konkreettisia tehtäviä, joita olivat leikkikenttäpassit ja -vuosisuunnitelma. Teimme leikkikenttäpassipohjista kaksi eri versiota, sekä pojille että tytöille sopivat passit. Vuosisuunnitelman tarkoituksena oli lyhyesti kuvata leikkikenttien toimintaa vuodenajoittain.

Kevään aikana suunnittelimme leikkikentillä toteutettavat interventiot valmiiksi. Interventioviikkomme ajoittui vapun ajalle, joten saimme idean järjestää interventiomme leikkimielisten Vappu-olympialaisten muodossa. Suunnittelimme olympialaisiin erilaisia liikunnallisia lajeja, jotka sopisivat eri ikä- ja kehitystasoisille lapsille. Huomioimme interventioiden suunnittelussa lasten motorisen kehityksen ja tästä syystä sijoitimme toimintapisteitä kulkeviksi eri tasoissa, käyttäen niin epätasaisia kuin tasaisiakin maaperiä. Tavoitteenamme oli, että lapset saisivat

olympialaisissamme harjoittaa erilaisia liikunnallisia taitoja, muun muassa hyppyjä, heittoja, pujottelua sekä tasapainoilua, jotka eri välineiden avulla tehtiin lapsia kiinnostaviksi ja olympialaisteemaan sopiviksi.

Toteutimme interventiot Kokkolan viidellä leikkikentällä toukokuussa 2012. Lopullisissa interventioissa aloitimme olympialaiset itsemme esittelyllä ja alkulämmittelyllä, joiden tarkoituksena oli saada osallistujat rohkaistua mukaan toimintaan. Tämän jälkeen jaoin lapset pienryhmiin, joilla kullakin oli oma ryhmänohjaajansa. Päädyimme tähän ratkaisuun suurten osallistujamäärien vuoksi ja radan joustavuuden varmistamiseksi. Mielestämme pienryhmät olivat toimivia myös siinä mielessä, että odottelua pisteiden välillä ei juurikaan tullut ja lapset saivat kokeilla rauhassa liikunnallisia taitojaan oman ryhmänsä mukana.

Rataan valikoituneihin lajeihin otimme vaikutteita parhaamme mukaan oikeista olympialaisista, sovelsimme lajit lapsia innostaviksi ja sopiviksi leikkikentällä käyvien lasten ikätasoon nähden. Radan päätteeksi kokoontuimme kaikki yhteen leikkimään värivarjolla. Käytimme varjoa monipuolisesti, otimme mukaan palloja, lapset saivat itse kokeilla suuren varjon liikuttamista ja pääsivät lopuksi varjon alle vanhempien säädellä varjon korkeutta. Varjoleikki saavutti suuren suosion jokaisella leikkikentällä ja olimmekin erittäin tyytyväisiä tähän lopetukseen, joka takasi sen, että kaikille osallistujille jäi positiivinen kuva olympialaispäivästä.

KUVIO 3. Lapset iloisina Hakalahden leikkikentällä

Tapahtuman päätteeksi jaoin lapsille vapputeemaan sopivasti ilmapallot. Leikkikentän työntekijöille annoimme käyttöön leikkikenttäpassit sekä niihin kuuluvat tarrat ja ohjeistimme heille passien tarkoituksenmukaisen käytön. Tarkoituksenamme oli antaa leikkikentän työntekijöille työväline, jolla motivoida lapsia käymään leikkikentillä säännöllisesti. Keräsimme työntekijöiltä myös palautteet interventioiden päätyttyä erillisille palautelomakkeille (LIITE 6). Lapsilta ja heidän vanhemmiltaan kysyimme palautetta suullisesti. Ajattelimme, että näin saisimme spontaanimpaa ja rehellisempää palautetta heti tapahtuman päätyttyä. Otimme lapsista kuvia radan kiertämisen aikana www-sivujen päivittämistä varten sekä opinnäytetyömme raportointiin. Kysyimme huoltajilta kirjallisesti luvat lapsien valokuvaamiseen radan kiertämisen aikana (LIITE 5). Lomakkeessa kysyttiin erikseen lupaa julkaista kuvia opinnäytetyössä ja leikkikenttien www-sivuilla tai ei ollenkaan.

3 LEIKKIKENTTÄPROJEKTIN AIHEEN LÄHTÖKOHDAT

Varhaiskasvatuksen perimmäinen arvopohja perustuu olennaisiin kansainvälisiin lapsen oikeuksia määrittäviin sopimuksiin, säädöksiin ja erilaisiin ohjaaviin asiakirjoihin. Arvoista keskeisin on lapsen ihmisarvo. Tähän liittyvät osaltaan syrjintäkielto ja vaatimus lasten tasa-arvoisesta kohtelusta, lapsen etu, lapsen oikeus elämään ja täysipainoiseen kehittymiseen ja lapsen oman mielipiteen huomioonottaminen (Unicef 1989, 7–9.)

Varhaiskasvatuksen keskeisen perusteet ovat johdettuja Suomen perusoikeussäännöksistä. Niitä ovat lapsen oikeus turvallisiin ihmissuhteisiin, turvattuun kehittymiseen, kasvuun ja oppimiseen sekä terveelliseen ja turvalliseen ympäristöön, jossa voi toimia monipuolisesti. Lapsen oikeuksiin kuuluu myös ymmärretyksi ja kuulluksi tuleminen iän ja kehitystason mukaisesti, tarvittavan erityistuen saaminen omaan äidinkieleen, kulttuuriin ja uskontoon tai katsomukseen. Ihmiskäsitys vaikuttaa siihen, kuinka ihmiset mieltävät itsensä ja muut. Se pitää sisällään ihmisen arvoperustan, elämän tarkoituksen ja moraalikäsitteen. Holistisessa ihmiskäsityksessä lapsi mielletään fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena kokonaisuutena. Lapsuus ei ole ainoastaan siirtymävaihe aikuisuuteen, vaan se tulee mieltää ainutlaatuisena osana ihmisen elämänkaarta, joka kestää jopa viidenneksen ihmisen elämästä. (STAKES 2005, 12; Karling, Ojanen, Sivén, Vihunen, & Vilén 2009, 16–17.)

Leikki on moniulotteinen ilmiö, jota on vaikea selkeästi määritellä. Sen määrittelyä vaikeuttaa edelleen se, että erilaiset leikin muodot voivat poiketa paljonkin toisistaan. Leikki-käsitettä voidaan jäsentää muun muassa kehityksen näkökulmasta, leikin sisällön perusteella ja lasten sosiaalisen osallistumisen mukaan. Eri-

laisia leikkejä on hyvin helppo luetella, mutta leikin tarkka määrittelyminen on vaikeaa. Leikin olemusta on kuitenkin pyritty selventämään leikin ominaisuuksien perusteella. Leikkiä voidaan luonnehtia viiden eri tavan avulla: leikki synnyttää iloa ja on palkitsevaa, leikissä ei ole ulkoa päin asetettuja tavoitteita, vaan leikki lähtee lapsen omasta sisäisestä motivaatiosta. Leikin tarkoitus ei ole tuottaa mitään, vaan tärkeintä on itse leikki, leikki on impulsiivista ja pakottamatonta, leikkijä on ainakin jossain määrin sitoutunut aktiivisesti leikin toteutukseen ja leikki erottuu arkisesta toiminnasta. (Mäntynen 1997, 10.)

3.1 Varhaiskasvatus leikkikenttätöiminnan perustana

Varhaiskasvatus on lasten elämänalueilla tapahtuvaa kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka tarkoituksena on edesauttaa lasten tasapainoista kasvua, oppimista ja kehitystä. Varhaiskasvatus ei ole yksilöity kokonaisuus, vaan se kattaa pikemminkin useita eri osa-alueita lasten syntymästä kahdeksan vuoden ikään saakka. Varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatuspalveluissa, joita ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito sekä avoin toiminta, kuten leikkikenttätöiminta. Näitä palveluja tuottavat kunnat, yksityiset palveluntuottajat, seurakunnat ja järjestöt. Jokaisella varhaiskasvatusta järjestävällä palvelulla luonteenomainen vaikutuksensa siihen, mitä ja miten lapsi oppii. Erilaiset tekijät, kuten ryhmäkoot, aikuisten/lasten osuus vuorovaikutuksessa, ikäjakaumat ja kulttuuriset käytännöt sekä aikuisten opetus- ja kasvatustyyli vaikuttavat tähän lasten tapaan oppia. (STAKES 2005, 11–12; Bowman 1993, 101.)

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on tukea lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Lapsen hyvinvoinnin edellytyksenä ovat mahdollisimman hyvät oppimisen, kehityksen ja kasvun olosuhteet. Leikkiessään lapsi osoittaa kiinnostusta ympäristöään kohtaan, ja hän kanavoi energiaansa oppimiseen, leikkiin ja arjen askareisiin. Lap-

sen perustapeista huolehtiminen, toimintakyvyn ja terveyden edistäminen kuuluvat osaltaan hyvinvoinnin kokemuksen syntymiseen. (STAKES 2005, 15.)

Varhaiskasvatus on kokonaisuus, jossa kasvatus, hoito ja opetus kietoutuvat toisiinsa. Nämä varhaiskasvatuksen osa-alueet korostuvat eri tavoin eri-ikäisillä lapsilla. Pienemmillä lapsilla suurin osa kasvattajan ja lapsen vuorovaikutuksesta toteutuu hoitotilanteissa. Onnistuneella hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudella pystytään edistämään lapsen positiivisen minäkäsityksen muotoutumista, ilmaisu- ja vuorovaikutustaitoja sekä ajattelun kehittymistä (STAKES 2005, 15–16.)

Varhaiskasvattajan tulee ymmärtää leikin lasta kehittävä merkitys. Hänen tulee havainnoida leikkiä säännöllisesti sekä antaa lapsille heidän kaipaamaansa arvostusta ja aikaa. Kasvattajan tulee tarjota leikin kehitysvaiheiden mukaista epäsuoraa ja suoraa ohjaamista. Hänen tulee tietoisesti uudistaa, luoda ja ylläpitää toiminnallista leikkiympäristöä. (Karling ym. 2009, 207.)

Varhaiskasvatuksen tärkeimpiä ohjaavia lakeja ja asetuksia ovat laki lasten päivähoidosta (36/1973) ja lakiin tehdyt muutokset (304/1983) sekä (451/199), lastensuojelulaki (417/2007), valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma, yleissopimus lasten oikeuksista (60/1991), sosiaalihuoltolaki (170/1982) ja sen muutos (50/2005) sekä varhaiskasvatuksen sisältöä linjaava varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, sekä laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2001). (Finlex n.d.)

3.2 Leikkikentät osana lasten varhaiskasvatusympäristöä

Kontekstuaalisen kasvun mallissa lapsi nähdään aktiivisena toimijana eikä ainoastaan passiivisena vastaanottajana. Tällöin lapsi itse vaikuttaa ympäristössään eli hän on vuorovaikutuksessa muiden kanssa ja näissä tilanteissa opittujen muutosten kautta hän ottaa vaikutteita omaan kasvuunsa ja käyttäytymiseensä. Kontekstuaalinen kasvu on vuorovaikutusprosessi, joka muovautuu sosiaalisen ympäristön ja yksilön käyttäytymisen yhteisvaikutuksesta. Yksilö toimii vaikutuksessa ympäristöönsä eikä koskaan siitä irrallisena (Hujala, Puroila, Parrila & Nivala 2007, 20–21.)

Varhaiskasvatusympäristö syntyy sosiaalisten, fyysisten ja psyykkisten tekijöiden kokonaisuudesta. Tähän varhaiskasvatusympäristöön sisältyvät lähiympäristö, rakennetut tilat ja erilaiset välineet, materiaalit sekä toiminnan kannalta eri tilanteisiin liittyvät sosiaaliset ja psyykkiset ympäristöt. Ympäristö tulee suunnitella joustavaksi, jotta sitä voidaan muovata ajan tarpeisiin vastaavaksi. Suunnittelussa tulee huomioida niin toiminnalliset kuin esteettisetkin näkökulmat. Hyvin suunniteltu ja rakennettu ympäristö on miellyttävä sekä rohkaisee lapsia leikkimään, havainnoimaan, liikkumaan ja ilmaisemaan itseään. Ilmapiirin tulee olla myönteinen, ympäristön turvallinen ja lasten hyvinvoinnin huomioiva. (STAKES 2005, 17–18.)

3.3 Leikkikenttätoiminta osana avointa varhaiskasvatusta

Leikkitoimintaa tai avointa varhaiskasvatusta toteuttavat kunnat, järjestöt, seurakunnat ja yksityiset palveluiden tuottajat. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan järjestäminen riippuu kunnan ja lapsiperheiden tarpeista sekä leikkikenttäohjaaji-

en määrästä. Avoimesta varhaiskasvatuksesta on käytetty yleisesti nimitystä leikkitoiminta, ainakin 1970-luvulta saakka. Leikkitoiminnaksi mielletään kuuluviksi leikkikentät, -kerhot ja -koulut, leikki- ja toimintavälinelainaamot sekä avoimet päiväkodit. Leikkitoiminta toimii lisänä muille päivähoitomuodoille. Leikkikenttätoiminta on sosiaalipalveluna organisoitua lasten valvottua ja ohjattua virikkeellistä toimintaa. Leikkitoiminnaksi määritellään leikkikenttä- ja kerhotoiminta sekä avoin päiväkotitoiminta. Lasten osallistuessa leikkitoimintaan vastuu heistä on aina joko vanhemmilla tai hoitajilla. (Aaltonen, Ojanen, Sivén, Vihunen & Vilén 1999, 51–52; Alila & Portell 2008, 12, 15.)

Lapsen päivä muotoutuu erinäisistä arjen tilanteista, jotka auttavat luomaan perustan päivän rytmille. Lapsen päivä koostuu hoito- ja vuorovaikutustilanteista sekä leikistä, arjen pienistä askareista ja muusta lapselle ominaisesta toiminnasta, joka on merkittävä osa jokapäiväistä oppimista ja kehitystä. Leikkiessään ulkona lapsi perustaa asteittain omaa henkilökohtaista suhdettaan elinympäristöönsä. Tämä suhde kehittyy toiminnallisesti tehokkaassa vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa. Lasten mahdollisuudet ulkoleikkiin ovat alentuneet muun muassa vilkkaan liikennöinnin, kaupungistumisen ja parantuneiden viestintävälineiden vuoksi. Tästä syystä leikkikenttäympäristön hyödyntäminen osana lasten ulkoliikuntaa on tarpeellista. (STAKES 2005; Sassi & Tarkkonen 2003; Engström 2005, 50.)

Päivähoitolain mukaan lasten päivähoito on lapsen huolenpidon järjestämistä päiväkotihoidona tai muuna päivähoitotoimintana, perhepäivähoitona tai leikkitoimintana. Leikkitoimintaa kuvailtiin vuonna 1972 sisällä tai ulkona tapahtuvaksi toiminnan ja leikin ohjaukseksi sekä valvonnaksi sille ennalta määritellyssä paikassa. Leikkikenttätoiminnan kehittämistä ja järjestämistä ohjaavat päivähoitolain (36/1973) lisäksi, sosiaalihuoltolaki (170/1982), lastensuojelulaki (417/2007) ja perusopetuslaki (628/1998). (Alila & Portell 2008, 12–13.)

Leikkikenttätöiminta on luonteeltaan avointa ja vapaamuotoista toimintaa, jota ei velvoiteta lain mukaan kunnissa järjestettäväksi. Leikkikenttätöimintaa tarjotaan alle kouluikäisille lapsille, jota järjestetään ulkoleikkitoimintana valvotusti ja ohjautusti. Tarkoituksena on tarjota lapsille ja aikuisille mahdollisuus yhdessä leikkimiseen. Leikkikentille voi tuoda lapset ilmoittamatta etukäteen, poikkeuksena retket ja muut erityistapahtumat, joille on rajoitettu lapsimäärä. Leikkikenttätöiminta on sosiaaliseen vuorovaikutukseen kasvattavaa toimintaa, joka soveltuu erityisesti kotona hoidettaville sekä perhepäivähoitolapsille. Leikkikentillä lapset toimivat vuorovaikutuksessa toisten lasten kanssa ja aikuisetkin voivat saada tarvitsemaansa vertaistukea toisten vanhempien ja leikkikenttäohjaajien kanssa käydyistä keskusteluista. Leikkikenttätöiminta perustuu siihen, että toiminta olisi kaikenikäisille lapsille mahdollisimman monipuolista niin ulkona kuin sisälläkin. Leikin osuus on toiminnassa keskeistä. (Kokkolan varhaiskasvatussuunnitelma 2010, 9; Aaltonen ym 1999, 51; Alila & Portell, 14.)

3.4 Liikuntakasvatuksen pääkohdat varhaiskasvatussuunnitelmassa

Lasten liikuntakasvatuksen tavoitteet pohjautuvat tietoon lapsen kokonaisvaltaiselle kehitykselle ja kasvulle merkityksellisestä liikunnasta. Liikuntakasvatuksen tehtävä on edistää lapsen hyvinvointia. Tätä tehtävää varten sosiaali- ja terveysministeriön tutkimus- ja kehittämiskeskus on laatinut Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (2005) sekä Nuori Suomi ry:n, sosiaali- ja terveysministeriön sekä opetusministeriön yhteistyössä laatimat valtakunnalliset Varhaiskasvatuksen liikunnan suositukset (2005). Yhtenä tärkeimpänä lasten liikuntakasvatuksen tavoitteena on tukea lasta muovaamaan positiivinen suhde omaan kehoonsa sekä edistää lapsen itsevarmuutta liikunnan avulla. (Hujala & Turja 2011, 139.)

Lapsi tarvitsee jokapäiväistä liikuntaa kehittyäkseen ja voidakseen hyvin. Liikunta on lapselle luonnollinen tapa toimia. Valtakunnallisissa Varhaiskasvatuksen liikunnan suosituksissa (2005) todetaan lapsen tarvitsevan kaksi tuntia reipasta liikuntaa päivittäin. Ohjattua liikuntaa tulisi tarjota lapselle kaksi kertaa viikossa, toinen kerroista sisällä ja toinen ulkona. Tällaisen ohjaustuokion tulee kestää vähintään 10 minuuttia ja enintään noin 60 minuuttia. Ympäristön tulee olla lapsen aisteja stimuloiva ja liikunnan tulee olla vaihtelevaa sekä monipuolista. Tärkeää on, että liikuntavälineet ovat lasten ulottuvilla ja vanhemmat osallistuvat lastensa tavoitteellisen liikuntakasvatuksen toteutukseen. (Karling ym. 2009, 252; STAKES, 22–23; Hujala & Turja 2011, 140.)

Liikunta on edellytys lapsen normaalille kasvulle ja kehitykselle ja se on myös osaltaan vaikuttamassa lapsen sosiaaliseen ja psyykkiseen hyvinvointiin. Nykyisin lapset eivät liiku omaehtoisesti riittävästi; lyhyetkin matkat taitetaan autolla ja media passivoittaa lapset entisestään sisätiloihin. Lapselle tulisi muodostua jo varhaisessa vaiheessa positiivinen suhde liikkumiseen. Koti- ja päivähoitoympäristö vaikuttaakin suurelta osin siihen, omaksutaanko liikunnallinen elämäntapa osaksi jokapäiväistä arkea. Lapsen tulee saada liikkua erilaisissa ympäristöissä, esimerkiksi leikkikentillä ja puistoissa, joissa lapset voivat harjoittaa motorisia taitoja erilaisia liikuntavälineitä hyödyntäen. Lasten tulisi omaksua motoriset perustaidot, kuten käveleminen, juokseminen, hyppääminen, heittäminen, kiinniottaminen ja potkaiseminen jo ennen kouluikää. Nämä taidot, jotka ovat välttämättömiä itsenäiselle motoriselle selviytymiselle, automatisoituvat vähitellen toistojen ja kertausten myötä. (Karling ym. 2009, 252–253.)

3.5 Leikki ja lapsilähtöisyys leikkikenttäprojektimme lähtökohtina

Lapselle ominaisia tapoja toimia ja ajatella ovat leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen ja ilmaisutaito. Nämä lapselle ominaiset tavat toimia rakentavat hänen hyvinvointiaan, käsitystä itsestään sekä lisäävät osallistumismahdollisuuksia. Mielekkäällä tavalla toimiessaan lapsi ilmentää tunteitaan ja ajatuksiaan. Kasvattajien toimiessa ja keskustellessa lasten kanssa sekä havainnoidessa heidän toimintaansa he saavat käsityksen lasten ajattelusta ja maailmasta. Nämä ominaiset tavat toimia tulee huomioida toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa, jossa toteutuvat lapsen oppiminen, kielen merkitys sekä sisällölliset orientaatiot. Varhaiskasvatusta kehitetään kokonaisvaltaisesti arvioimalla lapsen ja kasvattajayhteisön toimintaa. (Kokkolan varhaiskasvatussuunnitelma 2010, 11; STAKES 2005, 20–21.)

Leikki on luonteeltaan sosiaalista vertaisryhmävaikutteista toimintaa, jossa lapsi oppii itsestään, toisista ja ympäristöstään. Pienemmillä lapsilla leikki toteutuu pääasiassa vuorovaikutuksessa aikuisen tai vanhemman lapsen kanssa. Leikki edellyttää aikaa, vapautta ja mahdollisuutta jatkuvuuteen. Leikki on parhaimmillaan vapaaehtoista, mukaansa tempaavaa sekä tilaa antavaa. Lapset aloittavat melko varhaisessa vaiheessa ympäristön aktiivisen tutkimisen, mikä edesauttaa osaltaan kuvitteluleikkeihin siirtymistä. Kuvitteluleikeissä irtaannutaan tästä hetkestä, ja se merkitsee mielikuvituksen sekä abstraktin ajattelun alkua. Sääntöleikit ovat ominaisempia erityisesti isommille lapsille. Lapset luovat leikkinsä kaikesta ympärillä olevastaan, kuulemastaan ja kokemastaan. Leikin tiimellyksessä lapset luovat uutta ja jäljittelevät olemassa olevaa. Kasvattajalla on mahdollisuus osallistua leikin kulkuun ja sen tukemiseen sekä monipuolistamiseen tarjoamalla erilaisia välineitä ja mielikuvituksellisia ideoita. (Kokkolan varhaiskasvatussuunnitelma 2010; STAKES 2005, 20–21; Karling ym. 2009, 201.)

Lapsilähtöisyys on osa ohjaavaa kasvatusta. Voidakseen toimia lapsilähtöisellä tavalla aikuisen tulee olla valmis kohtaamaan lapsi hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Kasvattajan tulee tällöin olla valmis aistimaan lapsen kehityksen ja kasvun tarpeet sekä tälle merkitykselliset kokemukset. Hänen tulee kyetä hyödyntämään näitä tietoja lapsen kasvatuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Lapsilähtöinen ajattelu on tietoista, lapsen henkilökohtaisista tarpeista, kehitystasosta, kokemuksista sekä kiinnostuksen ja mielenkiinnon kohteista juontavaa kasvatuksellista toimintaa. Sen mukaan kasvattajien tulee antaa lapsille mahdollisuus tärkeiden kokemusten saamiseen. Hänen tulee suunnitella toiminta niin, että jokaiseen päivään kuuluisi annos liikuntaa, leikkimistä, tutkimista sekä ilmaisemista ja taiteellista kokemista. (Järvinen, Laine, Hellman-Suominen 2009, 34; Hujala ym. 2007, 55.)

Kasvattaja, joka toimii lapsilähtöisesti, arvostaa lasta ainutlaatuisena yksilönä, joka tuntee, jolla on omat ajatukset, kiinnostuksen kohteet, vahvuudet, mielipiteet sekä kehittymistarpeet. Lapsilähtöisessä ajattelussa kasvattaja luottaa lapsen omaan kasvuun, kykyjen kehittymiseen ja ottaa vastuuta hänen kasvatuksestaan. Lapsilähtöisessä ajattelutavassa lapsi nähdään aktiivisena toimijana, jolle annetaan mahdollisuus harjoittaa ajatteluaan, toimintaansa, ilmaisuaan ja tunteitaan. Kasvattajan ei tule antaa lapselle valmiita oppimiskokemuksia, vaan hänen tulee antaa lapsen itse muodostaa omat näkemyksensä. Lapsi on loppujen lopuksi oman oppimisensa säätelijä. Lapsilähtöisyydessä siis varsinaisen opettamisen sijaan painopiste on tutkimisessa, oppimisessa ja itse tekemisessä. (Järvinen ym. 2009, 34–35, 37; Hujala ym. 2007, 55.)

3.6 Kehittäminen osana projektiamme

Kehittäminen on muutoksen luomista, jossa siirrytään ennalta määritellyllä aikavälillä laadukkaampaan toimintaan. Varhaiskasvatusympäristössä toteutetun reflektiivisen kehittämisen tavoitteena on toiminnasta oppiminen. Tämänkaltainen kehittäminen edellyttää aina vuorovaikutusta ja dialogia, jonka myötä asianosaiset voivat yhdessä käydä läpi ja uudistaa toiminnan käytäntöjä, perustehtävää ja työtä ohjaavia arvoja. (Karila & Nummenmaa 2001, 97–103.)

Uudistaminen on tuttujen ajatusmallien uudelleen prosessoimista ja kyseenalaistamista. Varhaiskasvatuksen laadun kehittäminen on parhaimmillaan oppimiskumppanuutta, vastavuoroisuutta, työn kautta oppimista, dialogisuutta ja reflektiivisyyttä. Aidon kehittämisen tulee toteutua aina työkontekstissa, sillä kehittäminen on kontekstuaalista. Kehittämisen tarkoituksena on löytää uudenlaisia menetelmiä, joiden avulla arvioidaan ja havainnoidaan omaa toimijuutta ja työyhteisöä erilaisista näkökannoista, käytetään hyväksi työyhteisön niin sanottua ”hiljaista tietoa”. Kehittämisen edellytyksenä on vakaa kivijalka, joka koostuu ammattitaitoisista ja motivoituneista työntekijöistä, jotka ovat avoimia uusille haasteille sekä riittävästä resursseista ja toimivasta palvelujärjestelmästä. Näitä kaikkia osatekijöitä tarvitaan onnistuneeseen kehittämiseen, joka ei saisi olla työyhteisössä rasite vaan jonka tulee kuulua luonnolliseksi osaksi työelämää. (Karila & Nummenmaa 2001, 97–103.) Omassa projektissamme painopiste on jatkuvassa kehittämisessä. Haluamme omalla panoksellamme vaikuttaa Kokkolan kaupungin leikkikenttätöiminnan uudistamiseen ja kannustaa kehittämistoiminnan jatkuvuuteen tulevaisuudessakin.

4 PROJEKTIN TOTEUTUS

Projektityöskentelyssä on tärkeää, että projektilla on tilaaja ja se on ajallisesti ja laadullisesti rajattu tiettyyn aloitus- ja lopetuspäivämäärään. Projektilla tulee olla selkeä tavoite. Projektin etenemistä tulee dokumentoida koko projektin ajan. Projektin aikana tulee noudattaa laadun takaavia työskentelymuotoja, joita ovat jatkuva yhteydenpito asianosaisiin, välitavoitteet, jotka auttavat projektinvetäjiä pysymään aikataulussa ja projektin edellyttämässä rajoissa. Projektisuunnitelma osoittaa työn ja vastuunjaon osallistujien kesken, mitä projektissa tehdään, kuka tekee, miten ja milloin. (Löow 2002.)

Projektin painopiste voi vaihdella. Toisessa projektissa aikataulu on tärkeintä, kun taas toisessa tärkeää on pysyä budjetin asettamissa rajoissa. Toisinaan tärkeintä on taas laadun ja toiminnallisten vaatimusten täytyminen. Tämä eri osa-alueiden painottuminen voi vaihdella projektin eri vaiheissa. Projekti voi olla joko ulkoinen tai sisäinen. Ulkoisessa projektissa tilaaja määrittelee tavoitteet ja vaatii tiettyä tuotetta tai tulosta. Sisäisessä projektissa tavoitteiden määrittäminen on osa projektia ja niitä voidaan muovata projektin edetessä (Löow 2002.) Yksi oman projektimme tärkeä lähtökohta on aikataulussa pysyminen, jotta valmistumme tavoiteajassamme. Lisäksi painotamme tietenkin projektimme laadun tärkeyttä ja toiminnallisten vaatimusten toteutumista, jotka määrittelemme osittain itse, mutta joihin on asetettu myös koulun ja projektiorganisaation puolelta tietyt vaatimukset. Kokonaistavoitteenamme on saada laadukas opinnäytetyö toteutettua ja palautettua ajallaan.

4.1 Projektin päätehtävät

Projektimme päätehtäviä olivat interventioiden suunnittelu ja toteutus, valmis projektiopinnäytetyön raportti, leikkikenttäpassien, -vuosisuunnitelman sekä Kokkolan kaupungin leikkikenttien www-sivujen päivitys ajankohtaisten valokuvien avulla. Päätehtävät muodostuivat alun perin projektijohtajien omien toiveiden ja organisaation tarpeiden yhteensovittamisesta. Interventiot olivat alusta asti projektimme ydin, muut päätehtävät valitsimme sen ympärille täydentämään tavoitettamme leikkikenttien suunnitelmallisen toiminnan kehittämisestä. Seuraavissa kappaleissa kuvailemme päätehtävien toteutusta tarkemmin.

4.1.1 Leikkikenttäpassit, vuosisuunnitelma ja www-sivujen päivitys

Yhtenä projektimme tehtävänä oli laatia leikkikenttäpassit ja vuosisuunnitelma Kokkolan kaupungin leikkikentille. Leikkikenttäpassien tarkoituksensa on motiivoida lapsia leikkikentillä käymiseen. Passi ei itsessään velvoita lapsia tulemaan leikkikentälle tietyssä aikana, vaan sen tarkoitus on innostaa ulkoliikuntaan ja leikkiin leikkikentillä. Passien tarkoituksena on palkita tarrojen avulla lasta hänen leikkikentälle tulemisestaan ja aktiivisesta toiminnastaan siellä. Passien avulla halusimme vahvistaa mielikuvaa leikkikentistä hyvänä toimintaympäristönä lapsen jokapäiväisissä leikeissä ja liikuntatarpeissa.

Laadimme leikkikenttäpassit (LIITE 3) sekä tytöille että pojille sopiviksi. Passeissa on noin 20 tarrapaikkaa ja osio, jossa lapset saavat piirtää oman kuvansa sekä kirjoittaa nimensä ja ikänsä. Jokaisella leikkikenttäkäynnillään lapset saavat passiin tarran merkiksi osallistumisestaan päivän toimintaan. Laadimme passit itse, koska emme löytäneet tarkoitukseemme sopivia valmiita pohjia ja halusimme tehdä passeista leikkikentille sopivia ja omannäköisiä.

Lapsen liikunnan perustehtävä on motoriikan monipuolinen harjoittaminen. Näitä perusteita tulee harjoittaa erilaisissa konteksteissa niin sisällä kuin ulkonakin toteuttavana liikuntana. (Hujala & Turja 2001.) Leikkikentällä suurin osa liikunta- ja leikkitoiminnasta toteutetaan ulkona. Tällöin korostuvat erilaiset pihaleikit, ulkoiluvälineiden käyttö ja vuodenaikojen vaihtelut, jotka vaikuttavat suurelta osin leikkikentällä tapahtuvan toiminnan sisältöihin. Kokkolan kaikilla leikkikentillä on huomioitu ulkoleikkitoiminnan riippuvaisuus sääolosuhteista, minkä vuoksi jokaisella kentällä on myös mahdollisuus sisäleikkeihin pienissä leikkikenttämökeissä.

Laadimme yhtenä projektimme osana Kokkolan leikkikentille niiden toimintaa jäsentävän yleisen vuosisuunnitelman (LIITE 2). Vuosisuunnitelman tarkoituksena on lisätä omalta osaltaan leikkikenttätöiminnan suunnitelmallisuutta ja luoda yhtenäinen perusta kaikkien leikkikenttien toiminnalle. Havainnollistimme lopullista vuosisuunnitelmaa lapsille sopivilla ja helposti hahmotettavilla kuvilla. Jaoimme vuosisuunnitelman vuodenaikojen mukaisesti kevät-, kesä-, talvi- ja syksyosioihin, joihin liitimme näihin vuodenaikoihin soveltuvia leikkejä ja puuhia, joita voi toteuttaa leikkikentillä ja niiden lähiympäristöissä. Ideat näihin leikkeihin saimme leikkikenttien työntekijöitä haastatteleamalla ja omia kokemuksiamme varhaiskasvatuksesta hyödyntämällä. Lisäksi liitimme suunnitelmaan jokaiselle kuukaudelle soveltuvan runon, jota lausumalla lapset voivat hahmottaa eri kuukausia ja niihin liittyviä ilmiöitä.

Halusimme pitää vuosisuunnitelman pohjan yksinkertaisena, koska tämän saman suunnitelman tulee soveltua kaikille kanta Kokkolan viidelle leikkikentälle, jotka sijaitsevat eri puolilla kaupunkia, joten niiden ympäristötekijät ja liikkumismahdollisuudet ovat erilaiset. Leikkikenttien työntekijät voivat lasten kanssa yhteistyössä myös lisätä suunnitelmaan omalle kentälleen tyyppillisiä aktiviteetteja.

Www-sivujen päivityksessä ideana oli antaa uutta kuvamateriaalia Kokkolan kaupungin leikkikenttien Internetsivuille, jotta ne herättäisivät potentiaalisten asiakkaiden kiinnostuksen. Saimme myös tietoomme, että tuoreista valokuvista on jatkuva pula näillä sivuilla. Mielestämme leikkikenttien www-sivut hyötyivät Vappu-Olympialaisten aikana otettujen toiminnallisten ja värikkäiden kuvien lisäämisestä, koska suurimmalla osalla kentistä ei ollut aiemmin kuvia sivuillaan juuri lainkaan.

4.1.2 Interventioiden suunnittelu ja toteutus

Opinnäytetyömme projektisuunnitelma hyväksyttiin marraskuussa 2011, jonka jälkeen aloitimme interventioiden viimeistelyn. Alkuperäiset suunnitelmamme muuttuivat hieman, koska interventioviikkomme ajoittui vapun aikaan. Tästä ajankohdasta saimme idean järjestää tavallisen tempuradan sijaan Vappuolympialaiset. Olympialaisrata kierrettäisiin tempuradan tapaan, mutta lajit jäljittelesivät erilaisia urheilulajeja, jotka sovellettaisiin lasten ikä- ja kehitystasoon sopiviksi. Lajeiksi valikoituivat pituushyppy, renkaanheitto, estejuoksu, pallonheitto ämpäriin, hernepussipujottelu, seittipujottelu, rengashyppely, keihäänheitto ja kengänheitto.

KUVIO 4. Rengashyppelyä Hakalahden Olympialaisissa

Interventioita edeltävällä viikolla suurimpina riskeinä interventioiden toteutuksen kannalta koimme lapsimäärän epävarmuuden, koska emme ennalta voineet tietää, tuleeko lapsia leikkikentille kyseisinä päivinä lainkaan vai tuleeko heitä erittäin paljon. Haasteeksi koimme myös sen, että vaikka meillä molemmilla oli kokemusta lapsiryhmien ohjaamisesta, emme olleet saaneet harjoittaa näitä taitoja viime aikoina säännöllisesti. Koimme kuitenkin, että olimme suunnitelleet interventiot niin, että meillä oli valmiudet mukautua erilaisiin tilanteisiin. Tiesimme myös tavoitteemme toiminnan suhteen, mikä antoi tarvittavaa itsevarmuutta interventioiden toteutukseen.

Päätimme aloittaa olympialaiset itsemme esittelyllä ja alkuverryttelyllä, jossa lämmiteltiin leikkimielisesti sormet, kädet, jalat ja selkähakset. Alkuverryttelyyn osallistuivat kaikki leikkikentällä olleet lapset ja vanhemmat. Verryttelyn jälkeen olympialaisiin ilmoittautuneet ja muut halukkaat jaettiin ryhmiin, joilla oli kullakin oma ohjaajansa. Ohjaajina toimimme me ja tarvittaessa myös leikkikentän

työntekijät. Ryhmien jaon jälkeen aloimme kukin ryhmä kiertää olympialaisrataa eri pisteistä välttääksemme turhan odottelun pisteiden välillä. Ohjatessamme lapsiryhmiä motivointi ja innostaminen olivat tärkeässä roolissa. Lapset olivat innokkaita osallistumaan uudenlaiseen toimintaan, joka teki motivoinnista helpompaa, ja koimme pisteet hyvin sovellettaviksi kaiken ikäisille lapsille.

Haasteina ohjauksessa koimme sen, että emme tunteneet ennalta lapsia nimeltä. Tämä vaikeutti vilkkaimpien lapsien ohjausta, sillä heihin oli tällöin vaikeampi saada välitöntä kontaktia. Lapsien yksilöllinen huomioiminen edellyttikin meiltä ohjaajilta erityistä panostusta, jotta jokainen lapsi koki tulleensa aidosti kohdatuksi. Toisilla leikkikentillä meistä riippumattomista syistä lapsiryhmät kasvoivat odotettua suuremmiksi. Erityisesti tällöin meidän täytyi käyttää mukautumiskykyämme, jotta takaisimme radan turvallisuuden ja toimivuuden. Suurempien lapsiryhmien ohjaus vaati niin ikään joustavuutta ja jämäkkyyttä, jotta ryhmät pysyivät koossa ja jotta lapset kaikki saivat osansa tästä leikkimielisestä liikuntatapah- tumasta.

Lopuksi, kun kaikki ryhmät olivat saaneet radan kierrettyä, keräännymme yhteen leikkimään värivarjolla, joka oli erittäin suosittu loppuhuipentuma joka kentällä. Meille oli tärkeää, että olympialaiset rakentuivat järjestelmällisesti selkeään alkuun, keskikohtaan ja lopetukseen. Siirtymätilanteet sujuivat joustavasti ohjaajien johdolla, kun lapsiryhmät pysyivät suhteellisen tiiviisti oman ryhmänsä parissa.

KUVIO 5. Värivarjolla leikkiä perhepäivänä Rytimäen leikkikentällä

Lasten ikäjakauma interventioissa oli 2–6 vuotta. Yhdellä kentällä leikkikentän ohjaajat olivat kutsuneet mukaan esikoululaisten ryhmän, jolloin meidän suunnittelemaamme ikäjakauma 2–5 vuotta ei näin ollen täysin pitänyt. Tästä haasteesta huolimatta saimme ryhmät toimiviksi, vaikka ikäjakauma ja lapsiryhmän koko laajenikin tällä kentällä suunniteltua suuremmaksi. Suunnittelimme alun perin lasten ikäjakauman sijoittuvaksi 2–5 ikävuoteen, koska varhaiskasvatuskelpoisuuden vaatimusten mukaisesti heidän tuli olla alle esikouluikäisiä. Tällä yhdellä ikäjakaumasta poikkeavalla kentällä joustimme suunnitelmastamme, koska tilanne tuli meille yllätyksenä intervention toteuttamispäivänä, jolloin lapsiryhmä oli jo kutsuttu tapahtumaan leikkikenttätyöntekijöiden toimesta ja emme kokeneet välttämättömäksi sulkea heitä enää siinä vaiheessa pois tapahtumasta.

Mielestämme omia vahvuuksiamme olivat huolellinen interventioiden suunnittelu ja ennakkovalmistelu. Kävimme jokaisella kentällä etukäteen tutustumassa ja kier-

tämässä ne vielä interventiota edeltävänä päivänä, jotta hahmotimme varmasti, mihin sijoittaisimme lopulliset pisteet. Mietimme myös etukäteen, mitkä voisivat olla kenttien niin sanottuja riskipaikkoja, esimerkiksi siirtymätilanteita ajatellen. Mielestämme onnistuimme myös huomioimaan lasten ikä- ja kehitystason pisteiden suunnittelussa. Lajit soveltuivat pienimmille osallistujille ja lisäksi suurinta osaa lajeista oli myös mahdollisuus vaikeuttaa isompien lapsien kehitystasoa vastaaviksi. Tämä auttoi siinä, että saimme lapset motivoitua toimintaan hienosti ja kaikki lapset kokivat onnistumisen kokemuksia radan eri pisteiltä. Muodostimme lapsiryhmät niin, että jokaiseen ryhmään tuli eri-ikäisiä lapsia, jolla halusimme varmistaa, että isommat lapset pystyivät tukemaan pienempiä ja rohkaisemaan heitä esimerkillään. Leikkikenttien työntekijöiden avulla valikoimme olympialaisryhmiin myös mahdollisimman tasapainoiset lapsiryhmät, jolloin ryhmissä oli tasaisesti eri temperamenttitason omaavia lapsia.

Interventioissa hyödynsimme koululta lainaksi saamiamme ja itse tekemiämme liikuntavälineitä sekä kentillä jo valmiina olevia välineitä. Halusimme tutustuttaa lapsia myös erilaisiin liikuntamuotoihin. Leikkikentän työntekijät kertoivat interventioden jälkeen saaneensa toiminnastamme uusia ideoita, joita he voisivat hyödyntää jatkossa omassa työssään. Meillä oli alusta asti selkeä suunnitelma siitä, että hyödynnämme olympialaisradan liikuntapisteiden sijoittelussa koko leikkikentän pinta-alaa. Näin saimme hyödynnettyä laajempaa aluetta ja leikkikenttien erilaiset maaperät.

Havainnoidessamme lapsia interventioden aikana huomasimme, että suunnitelmallinen liikunta vaikutti lapsiin positiivisesti. Tämä näkyi lapsissa innostuneisuutena ja vapaamman vuorovaikutuksen lisääntymisenä, jolloin he ottivat alkuvuorovaikeuksien jälkeen rohkeammin kontaktia sekä muihin lapsiin että meihin ohjaajiin. Kuljimme eri pisteillä pienryhmissä, jolloin lapset kokivat yhteenkuulu-

vuuden tunnetta oman ryhmänsä keskuudessa, mikä lisäsi mielestämme lasten osallisuutta ja pystyimme huomioimaan heidät yksilöllisestikin paremmin.

KUVIO 6. Pienryhmän pallonheittoharjoituksia Hakalahden leikkikentällä

5 PROJEKTIN ARVIOINTI

Tässä luvussa käsittelemme projektimme tavoitteita ja niiden toteutumista. Lisäksi arvioimme omaa projektityöskentelyämme SWOT-analyysiä apuna käyttäen. Ensimmäisessä alaluvussa kävimme analyysillä läpi omat vahvuutemme, heikkouksemme, mahdollisuutemme sekä uhkatekijät projektimme kannalta. Seuraavissa alaluvuissa olemme avanneet ja reflektoineet interventioista saamiamme palautteita. Viimeisessä alaluvussa olemme kertoneet projektimme aikataulusta ja kustannuksista.

Projektimme tavoitteena oli kehittää Kokkolan kaupungin varhaiskasvatuksen leikkikenttätöimintää sekä tuoda omalta osaltamme liikuntapainotteista orientatiota yhä enemmän osaksi kenttien kasvatuskäytäntöjä. Kokkolan kaupungin leikkikenttätöiminta oli meille entuudestaan melko tuntematonta, joten halusimme perehtyä tähän varhaiskasvatuksen osa-alueeseen paremmin. Ajattelimme, että uudenlaisen toiminnan avulla voisimme motivoida ja tiedottaa leikkikenttien toiminnasta myös potentiaalisille uusille leikkikenttäkävijöille, jotta Kokkolan leikkikenttien tunnettavuus ja kävijämäärä lisääntyisivät entisestään.

Yhtenä keinona motivoida lapsia leikkikentillä käymiseen laadimme heille leikkikenttäpassit, joihin he saavat tarran jokaiselta leikkikentällä käynniltään. Toisena kehittämiskohteena oli myös yleisen vuosisuunnitelman laatiminen kaikille Kokkolan kaupungin leikkikentille. Tässä vuosisuunnitelmassa olemme luetelleet esimerkkejä eri vuodenajoille soveltuvista toiminnoista leikkikentille. Leikkikentät voivat lisäksi lisätä suunnitelmaan omalle kentällensä tyypillisiä aktiviteetteja, koska kenttien ympäristötekijät ja liikkumismahdollisuudet vaihtelevat hyvin paljon kentän sijainnin mukaan. Kokkolan kaupungilla on omat www-sivut leikkikentille, jotka halusimme myös huomioida kehittämistyössämme. Päätimme päi-

vittää leikkikenttien www-sivuja uusien valokuvien avulla, koska kaikista kentistä ei ollut projektimme alkuvaiheissa lainkaan kuvia nähtävillä. Koimme, että ne voivat osaltaan myös lisätä uusien kävijöiden kiinnostusta. Lisäksi kuulumme, että näistä kuvista on www-sivujen päivittäjillä jatkuva puute.

Leikkikenttätoiminta perustuu pääsääntöisesti ulkoleikkiin ja -liikuntaan. Tämän vuoksi halusimme interventioissamme tukea näitä molempia päätehtäviä järjestämällä leikkimieliset lasten olympialaiset. Varhaiskasvatuskelpoisuuden saamisen edellytys on, että projektiopinnäytetyöhömmme sisältyy alle esikouluikäisten lasten ohjausta. Tämän edellytyksen vuoksi leikkikentät olivat mielestämme hyvä kohde interventioiden toteuttamiseen, sillä lasten ikäjakauma kentillä on yleisesti 2–5 vuotta. Järjestimme Vappu-olympialaiset toukokuun alussa, koska ajankohta oli otollinen ja olympialaisten edellytyksenä oli, että sääolosuhteet olisivat jo tarpeeksi lämpimät, jotta pystyisimme käyttämään välineitämme ja leikkikenttien koko pinta-alaa mahdollisimman monipuolisesti. Lisäksi lapsien lukumäärä leikkikentillä oli kesää kohden noususuhdanteessa, joten uskoimme, että osallistujia olympialaisiin olisi tällöin enemmän.

Projektimme käynnistysvaiheessa tärkeänä laadunvarmistajana toimi projektisuunnitelmamme. Projektimme on edennyt pääsääntöisesti ennalta suunnittelemamme aikataulun mukaisesti, vaikka toisinaan muut koulutyöt ovat vieneet suuren osan ajastamme, jolloin opinnäytetyö on jäänyt vähemmälle huomiolle. Opinnäytetyö on kuitenkin kulkenut vähintään ajatuksen tasolla mukana koko ajan, ja kaikki aikataulun kannalta tärkeimmät toimenpiteet opinnäytetyön suhteen olemme tehneet hyvissä ajoin. Näin varmistimme laadun ja riittävän suunnittelun toteutumisen.

Projektimme laatua tuki lisäksi leikkikentän ohjaajilta, vanhemmilta ja lapsilta saatu positiivinen palaute interventioista ja laatimistamme leikkikenttäpasseista. Oh-

jaajilta keräsimme palautteen kirjallisena (LIITE 6), lapsilta suullisesti ja vanhemmat kertoivat mielipiteensä toiminnasta oma-aloitteisesti. Lähteiden osalta halusimme niin ikään varmistaa laadun mahdollisimman monipuolisella, luotettavalla ja ajankohtaisella tietoperustalla. Huomioimme lisäksi projektissamme tarvittavan lainsäädännön, standardit ja sopimukset.

5.1 SWOT- analyysi projektityöskentelystä

Swot-analyysissä (TAULUKKO 2) olemme reflektoineet projektimme vahvuus-, heikkous-, mahdollisuus- ja uhka- sekä riskitekijöitä. Omina vahvuuksinamme projektityöskentelyssä näimme parityöskentelytaitomme, sillä näitä taitoja olemme saaneet koulutuksen aikana kehittää ja vahvistaa useiden pari- ja tiimitöiden avulla. Tästä syystä meistä tuntui luontevalta aloittaa näinkin suuri projekti parityönä. Parityöskentelymme sujui projektin aikana joustavasti ja mutkattomasti. Olemme luonteeltamme melko samanlaisia, mikä teki yhteistyöstä entistä helpompaa.

TAULUKKO 2. Swot-analyysi projektista

<p>VAHVUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • parityöskentelytaito • sama tavoite • vastavuoroisuus ja tukeminen • ammatillisen kasvun vahvistuminen • suunnitelmallisuus • mukautumiskyky 	<p>HEIKKOUEDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • kokemattomuus projektityöskentelystä • jämäkkyys • selkeys
<p>MAHDOLLISUUDET</p> <ul style="list-style-type: none"> • tavoitteet toteutettavissa • kehittämisen onnistuminen • itsensä johtamisen taito • leikkikenttäpassien ja vuosisuunnitelman vakiintuminen osaksi leikkikenttien toimintamalleja 	<p>UHAT/RISKIT</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektipäälliköiden asuinpaikkakuntien välimatkat • työ • aikataulun pitävyys ja toteutuksen ajankohta • interventioiden kannalta: sään ennustamattomuus, lapsimäärän vaihtelevuus, lapsien ennalta tuntemattomuus

Meillä on myös ollut alusta asti sama tavoite saada valmis opinnäytetyö hyväksytyä joulukuussa 2012. Haemme molemmat varhaiskasvatuskelpoisuutta, joten opinnäytetyö lasten parissa oli meille luonteva ja automaattinen valinta. Parina suoritettun projektin ansiosta pystyimme jatkuvasti vastavuoroiseen toistemme tukemiseen ja keskustelemaan mieltä askarruttavista asioista, jolloin saimme niihin laajempaa näkökulmaa. Projektin myötä olemme sisäistäneet entistä syvemmin sosionomin reflektiivisen työotteen, jonka myötä myös oma ammatillisuutemme on vahvistunut. Tämä reflektiivisyys näkyi selkeimmin opinnäytetyön kirjoitusvaiheessa, jossa prosessoimme oppimaamme uusista ja erilaisista näkökulmista. Koimme, että hallitsimme kokonaisuuden sujuvasti ja olimme johdonmukaisia niin suunnittelu, toteutus kuin kirjoitusvaiheessa. Mielestämme yksi tärkeimpiä vahvuuksiamme on suunnitelmallisuus, sillä se on auttanut meitä hallitsemaan projektia kokonaisuudessaan ja pysymään tavoitteissamme.

Mukautumiskykyä olemme saaneet harjoittaa projektin aikana useaan otteeseen. Ilman tätä taitoa projektimme ei olisi onnistunut.

Projektin alussa koimme heikkoudeksemme kokemattomuutemme projektityökenttelystä, joten halusimmekin tietoisesti siirtyä oman mukavuusalueemme ulkopuolelle ja tarttua uuteen haasteeseen valitsemalla projektin perinteisen tutkimuksellisen opinnäytetyön sijaan. Nyt projektin loppuvaiheessa olemme tyytyväisiä valintaamme, jonka myötä saimme uusia kokemuksia ja valmiuksia projektityökentelyyn tulevaisuudessa. Käytännön interventioiden toteutusvaiheessa huomasimme, että jämäkkyyttä voisi vielä harjoittaa uusia ryhmiä ohjattaessa. Tämän huomasimme yhdellä leikkikentällä, jossa lapset olivat selkeästi muiden kenttien lapsia vilkkaampia ja eivät kuunnelleet ohjeistusta radan etenemisestä yhtä tarkkaavaisesti. Projektiorganisaation kanssa olisimme voineet välillä antaa selkeämpiä ohjeita ja varmistaa, että kaikki ovat ymmärtäneet tarkoituksemme. Huomasimme, että toisinaan jouduimme kertaamaan ohjeita ja palaamaan uudestaan jo aiemmin esitettyihin asioihin.

Projektimme mahdollisuuksina koimme tavoitteidemme toteutettavissa olevuuden, sillä tavoitteet olivat selkeästi rajattuja ja vastasivat työelämän tarpeisiin melko konkreettisesti. Kehittäminen oli projektissamme keskeisellä sijalla ja yhtenä mahdollisuutena onkin, että näitä kehittämisen tuloksia voidaan myös jatkossa hyödyntää työelämässä. Olemme lisäksi rohkaistuneet ottamaan vastuuta ja johtamaan itseämme ja projektiorganisaatiota toiminnan eri vaiheissa, tämä mahdollisuus oli otollinen tässä opiskelujen vaiheessa, jossa valmistuminen työelämään häämöttää jo lähitulevaisuudessa.

Projektissamme esiintyi mielestämme melko paljon riskejä, jotka osaltaan vaikuttivat projektimme etenemiseen. Yhtenä riskinä koimme asuinpaikkakuntiemme välimatkat, sillä toisen tekijän kotipaikkakunta sijaitsee kauempana Kokkolasta.

Lisäksi toisella meistä on osa-aikainen työ, joka osaltaan vaikuttaa aikataulujen sovitteluun, mutta olemme mielestämme saaneet hyödynnettyä aikaamme hyvin myös opinnäytetyön hyväksi, unohtamatta kuitenkaan vapaa-ajan tärkeyttä.

Interventioiden osalta suurena riskinä oli erityisesti sään ennustamattomuus, koska interventiot toteutettiin ulkona ennalta sovittuna viikkona. Halusimme tästä syystä toteuttaa interventiomme keväällä, jolloin olisi suurempi todennäköisyys, että sää sallisi ulkona toteutettavan tapahtuman. Toisaalta meitä myös arvelutti jättää interventioiden toteutus näin myöhään kevääseen, koska suurin osa opiskelijatovereistamme oli toteuttanut interventionsa jo paljon aikaisemmin. Olimme kuitenkin saaneet kannustavaa palautetta keväisestä toteutusajankohdasta, koska työntekijöiden kokemuksen mukaan myös lapsimäärät olisivat tuolloin suurimmillaan verrattuna syksyyn tai talveen.

Interventioiden aikana koimme riskitekijöiksi sen, että lapset olivat meille entuudestaan tuntemattomia, emmekä näin ollen voineet tietää esimerkiksi heidän nimiään tai tapaansa toimia ryhmässä. Teimme tulkintamme lapsista siinä lyhyessä ajassa, jonka interventiomme kestivät, ja tällainen toimintapa vaati meiltä joustavuutta ja mukautumiskykyä. Olimme myös kehottaneet kenttien työntekijöitä pyytämään ilmoittautumiset interventioihin lasten vanhemmilta etukäteen, jotta lapsimäärä pysyisi kohtuullisena ja turvallisena. Useilla kentillä lapsimäärä kuitenkin ylitti ilmoittautumisten määrän, sillä kenttien työntekijät eivät kokeneet voivansa rajoittaa osallistujamääriä, mikäli lapset saapuivat interventioihin yhdessä vanhempiensa kanssa. Lapsimäärän kasvamisen myötä tarvittiin delegointikykyä, jotta ryhmät saatiin toimiviksi. Kun lapsimäärä kasvoi odotettua suuremmaksi, pyrimme myös entistä enemmän osallistamaan vanhempia toimimaan lastensa kanssa yhteistyössä interventioiden aikana. Tämän haasteen myötä huomasimme sosionomin kompetensseissakin mainitun asiakastyön osaamisen vahvistumisen

itsessämme, sillä osasimme mukautua vaihteleviin tilanteisiin ja luoda asiakasta osallistavan yhteistyö- ja vuorovaikutussuhteen.

5.2 Palaute interventioista

Meillä oli jo suunnitteluvaiheessa selkeä näkemys siitä, että halusimme kerätä interventioistamme palautteen leikkikentän työntekijöiltä kyselylomakkeen muodossa. Leikkikentän työntekijöiden palaute oli meistä tärkeä saada kirjallisena, koska he tunsivat suurimman osan lapsista ja tiesivät, miten lapset käyttäytyvät, jolloin he pystyivät havainnoimaan sitä, miten me onnistuimme lasten ohjauksessa ja liikuntakasvatuksen tukemisessa. Työntekijöiden mielipide interventiosta oli myös tärkeä, koska heillä on vankka kokemus tämänkaltaisesta työstä sekä vaihtelevan lapsimäärän ohjauksesta. Lapsilta päädyimme keräämään palautteen heti interventioiden päätyttyä suullisesti. Tähän ratkaisuun päädyimme, koska halusimme saada lapsilta suoraa ja rehellistä palautetta kasvotusten. Koimme, että näin saimme spontaanin palautteen, ilman etukäteen mietittyä kyselyrunkoa, joka olisi mielestämme tehnyt palautteen annosta liian virallisen. Vanhemmat antoivat palautetta kaikilla kentillä suoraan meille ohjaajilla, vaikka emme heiltä olleet suunnitelleet keräävämme varsinaista palautetta.

Interventioiden päättymisen jälkeen leikkikentän työntekijöille jakamamme palauttelomake sisälsi neljä kysymystä. Kysyimme seuraavia asioita: mielipiteenne Vappu-olympialaisten toteutuksesta, miten opiskelijat suoriutuivat lasten ohjauksesta tukiko toiminta leikkikenttien liikuntakasvatusta sekä miten voisimme kehittää toimintaamme jatkossa? Palautteista kävi ilmi, että kaikki leikkikenttien työntekijät olivat pitäneet järjestämäämme ohjelmaa mukavana tempauksena. Ensimmäisen kysymykseen saimme positiivista palautetta lasten ikä- ja kehitystason huomioinnista, lajien monipuolisuudesta ja yleisestä joustavuudesta. Hyvänä asiana

koettiin myös, että koko leikkikenttää oli hyödynnetty toimintapisteiden sijoittelussa, samoin kuin niiden omia liikunta- ja leikkivälineitä. Lasten jakaminen pienryhmiin koettiin myös positiiviseksi tekijäksi, jolloin rata sujui jouhevasti. Ajoissa tehdystä etukäteissuunnittelusta, vanhempien huomioinnista ja osallistamisesta perhepäivien aikana saimme myös kiitosta.

Toiseen kysymykseen, jossa käsiteltiin omaa suoriutumistamme lastenohjauksessa, saimme positiivista palautetta ohjauksen selkeydestä ja iloisuudesta. Työntekijät kokivat, että lapset kuuntelivat meitä ja lähtivät hyvin mukaan toimintaan ja osasimme asettua lapsen tasolle ja huomioida heidät. Yhdellä kentällä työntekijä toivoi, että ääntä olisi voinut käyttää voimakkaammin, ja toisella kentällä toivottiin ohjaukseen ajoittain lisää jämäkkyyttä. Myös työntekijät olivat saaneet vanhemmilta ja lapsilta kiitosta ja kehuja tapahtumamme onnistumisesta.

Kolmanteen kysymykseen siitä, tukiko toimintamme leikkikenttien liikuntakasvatusta, saimme myönteistä palautetta, jossa todettiin, että toiminta todella tuki kenttien liikuntakasvatusta. Yhdellä kentällä työntekijät kokivat myös saaneensa toiminnasta uusia ideoita omaan työhönsä. Toiminnan ei koettu olevan liian vaikeaa, ja se sopi kaikille lapsille. Yleisesti liikunnan koettiin olevan leikin lomassa erittäin tarpeellista.

Neljänteen kysymykseen siitä, miten toimintaamme voisimme kehittää, vastattiin toivomalla lisää samankaltaisia tapahtumia, jotka virkistävät niin lasten kuin aikuistenkin mieltä. Liikunnallisia loru- ja laululeikkejä toivottiin niin ikään mukaan toimintaan. Suunnitteluamme kehuttiin ja kutsuttiin pitämään tapahtumaa uudelleenkin. Yhdellä kentällä, jolla ei ollut muista poiketen lainkaan vanhempia lasten mukana toiminnassa, toivottiin järjestettävän juurikin näitä yhteisiä leikki-/liikuntatapahtumia vanhempien kanssa. Tällä samaisella kentällä ehdotettiin

leikkikentän ja päiväkotiryhmän yhdistämistä, jolloin osallistujia saataisiin entistä enemmän.

Lapset antoivat joka kentällä positiivista palautetta interventioista ja osallistuivat rataa mielellään. ”Mää tykkäsin ainakin kaikesta” oli melko tyypillinen kommentti, kun kysyimme, mikä oli lasten mielestä päivässä parasta. Keihäänheitto miellytti niin lapsia kuin ohjaajiakin toimintapisteistä eniten, ohjaajat arvostivat sanomalehdestä käärityjen keihäiden yksinkertaisuutta ja helppotekoisuutta. Kaikki lapset pitivät rataa erittäin hauskana. Lasten leveimmät hymyt ja ilon kiljahdukset koimme kuitenkin loppuhuipennuksen eli värivarjon aikana, joka päätti kokonaisuutemme aina onnistuneesti.

Vanhemmat lähestyivät meitä ohjaajia henkilökohtaisesti lapsia estottomammin. Vanhemmilta saatu palaute oli palkitsevaa, koska he hakeutuivat yleensä meidän luoksemme, ennen kuin itse edes ehdimme heiltä mielipiteitä kysyä. Vanhemmat kehuivat tapahtumaa seuraavasti: ”on hienoa kun joku jaksaa järjestää tällaisia tapahtumia”, ”teidän olympialaisistahan tuli oikein menestys” ja ”onneksi tultiin”. Monet vanhemmat olivat kiitollisia monipuolisista toimintapisteistä, ja heidän mielestään värivarjo oli aivan upea keksintö lopetukseen.

5.3 Palautteiden reflektointi

Palautteet olivat mielestämme asiallisia, ja meille jäi niistä positiivinen vaikutelma. Koimme, että saavutimme toiminnallamme toivotun tuloksen, joka oli leikkikenttien liikuntakasvatuksen tukeminen ja leikkikenttätoiminnan kehittäminen omalla panoksellamme. Ymmärrämme äänen käyttöä ja jämäkkyyttä koskeneen kritiikin ja aiomme kiinnittää siihen jatkossa enemmän huomiota, kun toimimme ohjaustilanteissa.

Sosionomin kompetensseihin kuuluva asiakastyön osaaminen korostui tämän projektin aikana, sillä koemme, että pystyimme tukemaan ja ohjaamaan tavoitteellisesti kasvun ja kehityksen eri vaiheissa olevia asiakasryhmiä. Asiakasryhminä meidän projektimme aikana toimivat lapset, vanhemmat, leikkikenttien työntekijät, opettaja ja työelämän tilaajamme.

Palautteiden myötä saimme vahvistusta sille, että projektillemme oli tarvetta ja kysyntää työkentällä. Varsinkin ensimmäisten interventioiden jälkeen saatu positiivinen palaute antoi tarvittavaa uskoa omiin kykyihimme ja helpotti tulevien interventioiden toteuttamista. Palautteissa annettuihin kehitysehdotuksiin vastasimme parhaamme mukaan jo seuraavaan interventioon mennessä, esimerkiksi äänen käyttöä koskeneen palautteen huomioimme seuraavilla kentillä tarkemmin. Muita kehittämisehdotuksia esitettiin pääasiassa viimeisen intervention yhteydessä, joten näihin palautteisiin emme pystyneet enää konkreettisesti vastaamaan, mutta sisäistimme ne ja otamme ne huomioon jatkossa ryhmiä ohjatessamme. Palautteet olivat rakentavia ja koimme positiivisena asiana sen, että ne kerättiin työntekijöiltä heti interventioiden päätyttyä, jolloin pystyimme reagoimaan niihin nopeasti ja tehokkaasti. Mielestämme palautteet osoittivat myös sen, että kykenemme toimimaan työyhteisön aktiivisena jäsenenä ja kehittäjänä.

5.4 Projektin aikataulu ja kustannukset

Projektimme suunnitteluvaiheessa päätimme interventioajankohdaksi kevään 2012, koska koimme, että samankaltaisen ulkona järjestettävän tapahtuman toteuttaminen syksyllä tai talvella olisi liian suuri riski sääolosuhteet ja muut huomioon ottaen. Kevät ajankohtana huolestutti meitä aika ajoin, koska koimme, että aikataulu tulee olemaan tiukka projektin loppua kohden. Projektisuunnitelmassamme esiintyvä aikataulu (LIITE 1) on kohdallamme toteutunut lähes täysin. Projekti-

suunnitelman hyväksyttämisen keston vuoksi emme voineet edetä täysin siinä tahdissa kuin olisimme tuolloin toivoneet. Myöhemmässä tarkastelussa kuitenkin huomasimme, että sillä ei ollut meille merkittävää vaikutusta aikataulussa pysymisen kannalta.

Keväällä 2012 olimme työharjoittelun aikana eri paikkakunnilla, minkä vuoksi emme voineet olla yhtä paljon tekemisissä projektin tiimoilta. Teimme myös opintomatkan Pietariin viikkoa ennen interventioidemme alkua, minkä vuoksi viime hetken valmistelut oli tehtävä tehokkaasti ja organisoidusti. Opinnäytetyömme toiminnallisen osuuden suoritimme aikataulussa, sillä olimme varanneet vappuviikon tätä varten ja olimme ilmoittaneet leikkikentille etukäteen tietyt päivät, jolloin interventiomme oli määrä toteuttaa. Projektin raportointivaiheessa jouduimme joustamaan melko paljon vapaa-ajastamme pitäytyäksemme tavoiteaikataulussamme.

Olimme jo suunnitelmavaiheessa tietoisia, että tulemme toteuttamaan projektimme omavaraisbudjetilla. Tämä ei kuitenkaan ollut ihan ehdotonta, sillä pienimpiä kuluja, kuten leikkikenttäpassien tulostuksia ja tarroja kustansi myös projektiorganisaatiomme. Projektisuunnitelmassa arvioimme, että projektimme menot koostuisivat lähinnä matka-, materiaali-, yhteydenpito-, työ- sekä aikakustannuksista. Matkabudjettiin sisältyvät auton polttoainekulut, jotka kertyivät ajaessamme leikkikentille suunnittelu- ja toteutusvaiheiden aikana sekä muut pakolliset ajokulut asuinpaikkakuntiemme välillä.

Työ- ja aikabudjetti koostui omalle ajankäytöllemme määrittelemästämme hinnasta suhteutettuna työtuntien määrään. Opinnäytetyön laajuudeksi on opetussuunnitelman mukaan määritelty 15 opintopistettä, joka vastaa noin 400 työtuntia. Materiaalikulut koostuivat leikkikenttäpassien tarroista, ilmapalloista, serpentiineistä ja tulostuskustannuksista, joista osan kustansimme itse ja osasta vastasi projekti-

organisaatio. Käytimme projektin aikana mahdollisimman paljon leikkikentillä jo olevia välineitä sekä lainasimme välineitä koulultamme, jolloin niiden hankkimisesta ei koitunut lisäkustannuksia. Tietoperustan kokoamisesta ei myöskään aiheutunut lisäkuluja, koska lainasimme käyttämämme kirjallisuuden Kokkolan ja lähikuntien kirjastoista ja käytimme hyväksi Internetistä saatavia luotettavia lähteitä. Yhteydenpitokulut koostuivat lähinnä puhelinkustannuksista, joita tuli kohdallamme melko runsaasti, koska asuimme aika ajoin eri paikkakunnilla.

6 POHDINTA

Projektityöskentelyn valinta ei ollut meille alusta asti itsestäänselvyys. Koimme, että perinteinen tutkimusrakenne olisi ollut meille luonteenomaisempi vaihtoehto. Varhaiskasvatuskelpoisuuden saamiseksi oli kuitenkin suosituksena, että opinäytetyö toteutetaan projektina, joten päätimme siirtyä pois mukavuusalueeltamme ja ottaa tämän tilaisuuden haasteena. Näin jälkeenpäin ajateltuna olemme erittäin tyytyväisiä tähän valintaamme, jonka ansioista saimme todella tärkeää kokemusta projektityöskentelystä. Olemme saaneet projektin myötä paljon onnistumisen kokemuksia ja päässeet kehittämään omaa ammatillisuuttamme monipuolisesti. Olemme harjoittaneet itsemme johtamista toimiessamme projektipäällikköinä ja olemme saaneet harjoittaa erilaisia ammatillisuutta kehittäviä taitoja. Näitä taitoja ovat muun muassa suunnittelu-, päätöksenteko-, organisointi-, oman työn reflektointi-, aikatauluttamis-, parityöskentely- ja yhteistyötaidot.

Parityöskentelymme on sujunut mallikkaasti ja olemme saaneet kallisarvoista vertaistukea toisiltamme silloin, kun olemme sitä tarvinneet. Olemme tähänneet siihen, että teemme kaiken projektiin liittyvän yhdessä, jolloin molemmat pysyvät ajan tasalla koko ajan. Välillä tämä tavoite on ollut hankala toteuttaa, koska projekti on edennyt pitkällä aikavälillä, jolloin emme ole säännöllisesti päässeet työstämään projektiamme. Olemme myös harjoitteluiden ja muiden taustatekijöiden takia asuneet eri paikkakunnilla, jolloin olemme pitäneet yhteyttä harvemmin ja pääosin puhelimitse. Dialogisuus on sujunut tämän prosessin aikana välillämme hyvin ja olemme olleet yhteisymmärryksessä projektin etenemisestä ja aikataulusa pysymisestä sekä yhteistyötahojen kanssa tehtävästä kommunikoinnista. Huomaamme, että olemme kasvaneet ammatillisesti myös siinä suhteessa, että pysytymme tuomaan esille myös eriävät mielipiteemme asioista, niin parityöskentelyssä kuin kentälläkin. Pienistä erimielisyyksistä huolimatta olemme kyenneet aina

kompromisseihin, jotka tyydyttävät molempia osapuolia. Prosessin läpivieminen on vaatinut meiltä erilaisia taitoja, kuten vastuunottoa, ongelmanratkaisutaitoa, joustavuutta ja teorian sekä käytännön yhdistämistä.

Projektin aikana olemme oppineet sietämään epätietoisuutta ja keskeneräisyyttä, jotka eivät ole aina johtuneet meistä itsestämme, vaan ajoittain olemme joutuneet myös odottamaan muiden yhteistyökumppaneiden päätöksiä ja toimenpiteitä, jotta projektimme olisi edennyt asianmukaisesti. Nyt tiedostamme kuitenkin, että projektissa useat eri tahot vaikuttavat läheisesti toisiinsa, jolloin itselle mieleisessä tahdissa eteneminen ei ole aina mahdollista. Lisäksi huomiota tulee kiinnittää lakien ja asetusten mukaiseen toimintaan, jolloin kaikki projektiin liittyvät päätökset ja luvat tulee hoitaa asianmukaisella tavalla.

Käytimme hyväksemme tarjolla olevaa opinnäytetyön ohjausta aina tarvittaessa, mikä auttoi meitä pysymään oikeilla raiteilla ja työskentelemään kohti tavoitteitamme. Olemme pitäneet projektin aikana aika ajoin oppimispäiväkirjaa, johon olemme purkaneet tuntojamme, merkinneet tärkeät tapaamiset ja suunnitelleet tulevaa. Kesän aikana projektia raportoidessamme saimme vertailupintaa projektisuunnitelmastamme, aiemmin laadituista opinnäytetöistä ja muistiinpanoistamme sekä toisinaan myös muiden samassa tilanteessa olevien opiskelijoiden kesken käydystä keskustelusta ja vertaistuesta.

Olemme peilanneet koko projektin ajan varhaiskasvatus- ja sosionomin omia kompetensseja omaan osaamiseemme ja ammatillisuuden kehittymiseen. Eettinen osaaminen on kohdallamme vahvistunut, kun olemme ohjanneet suuria lapsiryhmiä. Interventioissa olemme huomioineet lapset ainutkertaisina yksilöinä. Toimimme koko projektin ajan mahdollisimman tasavertaisina projektijohtajina. Leikkikenttä on melko vapaamuotoinen eri-ikäisten lasten toimintaympäristö, jo-

hon kaikki ovat tervetulleita. Tästä syystä meidän tuli tasavertaisesti huomioida kaiken ikäiset ja kehitystasoiset lapset.

Varhaiskasvatuskompetenssien mukaisesti olemme painottaneet monikulttuurista ja eettistä suvaitsevaisuutta. Tämä ilmeni muun muassa leikkikentillä, joissa oli eri kulttuuritaustan omaavia lapsia. Olemme myös varhaiskasvatuskompetenssien mukaisesti vastanneet lasten ja perheiden tarpeisiin järjestämällä heille yhteistä mielekästä ja pedagogista toimintaa leikkikentillä. Olemme lisäksi huomioineet lapsilähtöisyyden periaatteen toimintamme ja konkreettisten tulostemme suunnittelussa ja toteutuksessa, esimerkiksi leikkikenttäpasseissa ja vuosisuunnitelmassa käytetyt värikkäät kuvat ovat lasten mielipiteitä kuunnellen valittuja. Ennen interventioiden järjestämistä kävimme myös kaikilla leikkikentillä katsomassa tilat ja tiedustelemassa lapsille mieluisista toiminnoista ja urheilulajeista.

Varhaiskasvatuskompetenssien mukainen asiakastyön osaamisen kehittäminen näkyi erityisesti interventioidemme aikana, joihin kannustimme leikkikentällä kävijöitä osallistumaan koko perheen voimin. Tällöin saimme osallistaa sekä lapsia, että heidän vanhempiaan toimimaan ja vuorovaikuttamaan yhdessä liikuntakasvatuksen periaatteiden mukaisesti. Projektin aikana toimimme myös projektin koordinaattoreina ja -ohjaajina, tällä tavoin saimme harjoittaa tavoitteellista ohjaamista eri asiakasryhmien ja organisaatioiden kanssa. Korostimme interventioidessamme varhaiskasvatussuunnitelmassakin esiintyvän liikuntaorientaation toteuttamista osana leikkikenttien päivittäistä toimintaa.

Varhaiskasvatuskompetenssien mukaisesti huomioimme myös jokaisen intervention aikana lapsiryhmän ja yksilöiden tarpeet. Esimerkiksi erityistä tukea tarvitsevien lasten kohdalla annoimme heille tarvittavan määrän tukea ja ohjausta, jotta radan suorittaminen sujuisi hyvin. Halusimme projektijohtajina painottaa dialo-

gista ja avointa vuorovaikutusta asiakkaiden ja työntekijöiden kanssa koko projektimme ajan.

Projektin aikana palvelujärjestelmäosaaminen tuli esille omalta osaltamme leikkikenttätoiminnan kehittämisenä ja tunnettavuuden lisäämisenä. Toimimme projektin aikana osana moniammatillista tiimiä, jonka jäsenten kesken pidimme yhteyttä koko projektin ajan. Leikkikenttätoiminta ei ole kunnille lakisääteistä, joten koemme, että toiminnan kehittäminen on tarpeellista tavoitteellisuuden ja jatkuvuuden kannalta. Varhaiskasvatuskompetensseissa mainittu palvelujärjestelmäosaaminen näkyy työssämme siinä, että olemme nostaneet omalta osaltamme leikkikenttiä Kokkolalaisten perheiden tietoisuuteen järjestämällä avoimen Vappuolympialaistapahtuman lapsiperheille. Tästä syystä myös yhteiskunnallinen analyysitaitomme on kehittynyt, sillä olemme ymmärtäneet, että myös yksilöinä voi vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin. Tutkimukselliseen kehittämisosaamiseen liittyy varhaiskasvatuksen työkäytäntöjen ja menetelmien arviointi ja kehittäminen. Olemme omassa leikkikenttäprojektissämme toteuttaneet tätä työmenetelmää järjestämällä uudenlaisen tapahtuman Kokkolan kaupungin leikkikentille ja kehittämällä leikkikenttäkävijöiden motivoinnin avuksi työvälineitä.

Sosionomin ammatillisen kasvun kannalta reflektointikyky on ehdottoman tärkeää. Koemme, että reflektointi on ollut läsnä projektimme eri vaiheissa koko tämän 3,5 vuoden ajan. Raportointivaiheessa omien ajatusten ja kokemusten prosessointi ja lähteiden oikeellisuuden varmistaminen ovat merkkinä kyvystämme soveltaa erilaisia ajattelu- ja lähestymistapoja projektimme osalta. Lisäksi olemme reflektoineet palautteista saamiamme kehittämisehdotuksia ja omaksuneet ne osaksi omaa ammatillista kasvuamme. Yhteisöllinen osaaminen ilmeni muun muassa interventioiden aikana eri kulttuureista tulevien lasten kanssa toimiessa. Heistä näki selvästi, miten tällainen yhteinen järjestetty tapahtuma oli heille mieluinen ja

uusi, jolloin heidän innostuneisuutensa tuli vielä vahvemmin esille. Kohtelimme kaikkia lapsia aina tasa-arvoisesti ketään erikseen esille nostamatta tai syrjimättä.

Olemme sisäistäneet projektin vaiheet ja toimineet niiden mukaisesti. Olemme kehittyneet tällaisen projektiluontoisen toiminnan suunnittelussa, organisoinnissa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Varhaiskasvatusosaamisemme on karttunut tietopuustaa laadittaessa ja käytännön ohjaamistyössä. Lisäksi olemme saaneet arvokasta ohjaamis- ja ryhmänhallintakokemusta toimiessamme oman projektimme johtajina. Meidän piti toiminnassamme huomioida jatkuvasti lapsilähtöinen lähestymistapa, jotta saimme lapset motivoitua osallistumaan toimintaan.

Toivomme, että tekemämme kehittämistyö näkyisi leikkikenttien arjessa jatkossakin. Leikkikenttäpassit, vuosikello sekä Internet-sivujen päivitys ovat konkreettisia tuloksia, jotka olemme antaneet leikkikentille työn tueksi vapaamuotoisiksi työvälineiksi, joiden hyödyntämisestä he vastaavat loppujen lopuksi itse. Toivomme, että leikkikenttien työntekijät ja vanhemmat saivat interventioidemme liikuntapisteistä ideoita lasten päivittäiseen liikuntakasvatukseen. Mielestämme leikkikenttiä tulee ja kannattaa jatkossakin hyödyntää opinnäytetöiden kohteina, sillä koemme, että uudet ideat ja toimintamallit ovat leikkikentille tervetulleita. Jatkotutkimusaiheita leikkikentille voisivat olla esimerkiksi asiakastyytyväisyyskartoitukset tai leikkikenttien lähialueiden perhepäivähoitajien tai muiden potentiaalisten asiakasryhmien toiminnalliset aktivointiprojektit.

LÄHTEET

- Aaltonen, M., Ojanen, T., Sivén, T., Vihunen, R & Vilén, M. 1999. Lapsen Aika. 1.-3. painos. Juva: WSOY.
- Alila, K. & Portell, T. 2008. Leikkitoiminnasta avoimeen varhaiskasvatukseen Avointen varhaiskasvatuspalvelujen nykytila ja kehittämistarpeet 2007. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen selvityksiä 2008:14.
- Asetus lasten päivähoidosta 16.3.1973/239. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730239?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=laki%20lasten%20p%C3%A4iv%C3%A4hoidosta>. Luettu: 25.6.2012.
- Bowman, B. 1993. Review of Research in Education. American Educational Research Association.
- Engström, L-M. 2005. Barn- och ungdomsidrotten – en lärmiljö med hälsomässiga konsekvenser. 13:2005. Utbildningsvetenskap 2005 – Resultatdialog och framåtblick.
- Hujala, E., Puroila, A-M., Parrila, S & Nivla, V. 2007. Päivähoidosta varhaiskasvatukseen. Hyvinkää: T-Print.
- Hujala, E & Turja, L. 2011. Varhaiskasvatuksen käsikirja. Juva: Bookwell Oy.
- Järvinen, M., Laine, A & Hellman-Suominen. 2009. Varhaiskasvatusta ammattitaidolla. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.
- Lööw, M. 2002. Onnistunut projekti, projektijohtamisen ja suunnittelun käsikirja. Helsinki: WS Bookwell Oy.
- Karila, K. & Nummenmaa, AR. 2001. Matkalla moniammatillisuuteen – kuvauskohteena päiväkotit. Helsinki: WSOY.
- Karling, M., Ojanen, T., Sivén, T., Vihunen, R. & Vilén, M. 2009. Lapsen aika. 12. uudistettu painos. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.
- Kokkolan varhaiskasvatussuunnitelma. 2010. Www-dokumentti. Saatavissa: https://www.kokkola.fi/perusturva/paivahoito/fi_FI/paivahoito/_files/83548458459416129/default/kokkola_vasu_2010.pdf. Luettu: 5.7.2012.

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504.

Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020504?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=laki%20lasten%20p%C3%A4iv%C3%A4hoidosta>. Luettu: 25.6.2012.

Laki lasten päivähoitosta 19.1.1973/36. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=laki%20lasten%20p%C3%A4iv%C3%A4hoidosta>. Luettu: 25.6.2012.

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=lastensuojelulaki>. Luettu: 25.6.2012.

Mäntynen, P. 1997. Pikkulasten leikin edellytykset päiväkodissa. Joensuu: Joensuu yliopistopaino.

Perusopetuslaki 21.8.1998/628. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=perusopetuslaki>. Luettu: 25.6.2012.

Sassi, P. & Tarkkonen, T. 2003. Lapsi ja kasvuympäristö. Puheenvuoroja ja kirjavinkejä. Helsinki: Cultura Oy.

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2005. Varhaiskasvatuksen liikunnan suositukset.

Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:17. Www-dokumentti. Saatavissa:

http://www.ktl.fi/attachments/liikunta/stm_varhaiskasv_liikunta_suosituksset.pdf. Luettu: 26.5.2012.

Sosiaalihuoltolaki 17.9.1982/710. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1982/19820710?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=sosiaalihuoltolaki>. Luettu: 25.6.2012.

Stakes. 2005. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Oppaita 56. Www-

dokumentti. Saatavissa: <http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/7eef5448-e8a3-4887-ab97-19719ea74066>. Luettu: 2.6.2012.

Unicef. 1989. YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista. Pdf-tiedosto. Saatavissa:

http://www.unicef.fi/files/unicef/pdf/LOS_A5fi.pdf. Luettu: 6.9.2012.

Yleissopimus lasten oikeuksista 31.5.1991/1129. Www-dokumentti. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1991/19910060>. Luettu: 28.6.2012.

Lilli Pöyhönen & Mira Haapakangas

**KOKKOLAN VARHAISKASVATUKSEN LEIKKIKENTTÄ
TOIMINNAN KEHITTÄMISPROJEKTI**

Projektisuunnitelma

KESKI-POHJANMAAN AMMATTIKORKEAKOULU

Sosiaalialan koulutusohjelma

Kevät 2011

**KESKI-POHJANMAAN
AMMATTIKORKEAKOULU**

TIIVISTELMÄ

Sosiaalialan koulutusohjelma

Työn tekijät: Lilli Pöyhönen ja Mira Haapakangas

Työn nimi: Kokkolan leikkikenttien toiminnan kehittämisprojekti

Päivämäärä: 25.5.2011

Työn ohjaaja: Anne Jaakonaho

Työn tarkastaja: Pirjo Forss-Pennanen

Projektimme tarkoituksena on Kokkolan kaupungin leikkikenttätöiminnan kehittäminen ja niiden liikuntapainotteisuuden lisääminen. Tavoitteemme on lisäksi lisätä edelleen Kokkolan kaupungin leikkikenttien tunnettavuutta asukkaiden keskuudessa. Työmenetelminä aiomme käyttää liikuntapasseja, vuosisuunnitelmaa sekä kaupungin Internet-sivujen leikkikenttäosion päivittämistä.

Opinnäytetyömme toteutetaan projektiluontoisena. Tavoitteenamme on järjestää toiminnalliset osuudet Kokkolan kaupungin viidellä eri leikkikentällä kevään 2012 aikana. Itsellemme odotamme lisäkokemusta lapsiryhmien ohjaamisesta ja projektin vetämisestä.

Avainsanat: leikkikenttätöiminta, liikunta, leikki, varhaiskasvatus, lapset, kehittäminen

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

1 JOHDANTO	1
2 PROJEKTIN KUVAUS JA TAVOITTEET	2
2.1 Projektin tavoitteet: tulos-, toiminnalliset ja oppimis-/prosessitavoitteet	2
2.2 Tulosten määrittely ja laatu: asiakkaan tarpeiden, projektin asiasisällön ja menetelmän muodostamana kokonaisuutena	3
2.3 Projektissa huomioon otettavat standardit, viranomaismääräykset, lainsäädäntö, tekijänoikeudet, sopimukset ym.	3
3 PROJEKTIORGANISAATIO	5
3.1 Projektin yhteistyötahot ja ohjausryhmä	5
3.2 Projektiryhmä ja projektipäälliköt	5
3.3 Tukihenkilöt ja asiantuntijat	5
4 TOTEUTUSSUUNNITELMA	6
4.1 Tehtäväluettelo, aikataulu ja välitulokset	6
4.2 Resurssien hankinta ja käyttösopimukset	7
4.3 Tuotantosunnitelma ja tuotteen markkinointi	7
4.4 Projektin potentiaaliset ongelmat ja riskit	7
5 PROJEKTIBUDJETTI	9
6 OHJAUSSUUNNITELMA	10
6.1 Ohjausryhmän, projektiryhmän ja työryhmien kokoukset	10
6.2 Projektin tiedottaminen, dokumentointi sekä raportointi	10
6.3 Projektin laadunvarmistus	11
7 KIRJALLISUUS	12

1 JOHDANTO

Jokapäiväinen liikunta on edellytyksenä lapsen hyvinvoinnille ja kehittymiselle. Liikunnan avulla lapsi oppii uusia taitoja, kuten tunteiden ilmaisua, motorisia taitoja sekä muiden huomioon ottamista. Pohja liikunnalliselle elämäntavalle luodaan jo varhaislapsuudessa. Lapsen tietoisuus muista ihmisistä, itsestä ja ympäristöstä avartuu liikunnan kautta. Liikunta on osaltaan kehittämässä lapsen hyvän itsetunnon perustaa.

Ideamme opinnäytetyöhön heräsi molempien tekijöiden yhteisestä kokemuksesta leikkikenttä ympäristössä. Esitimme ideamme leikkikenttien toiminnan kehittämistä Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattorille, jonka mielestä työlle olisi kysyntää Kokkolassa. Työmme tilaajana on Kokkolan kaupunki ja työelämän ohjaajana Satu Forsberg. Kokkolassa toimii viisi kaupungin leikkikenttää, jotka sijaitsevat Halkokarilla, Hakalahdessa, Rytimäellä, Koivuhaassa ja Kirkonmäellä.

Työelämäntilaajan kanssa käymämme keskustelun pohjalta lähdimme ideoimaan erilaisia työmenetelmiä, joiden avulla saavuttaisimme tavoitteemme. Leikkikenttätoiminnan suunnitelmallisuutta pyrimme kehittämään vuosikellon avulla, joka jäsentää leikkikentällä kunakin vuodenaikana tapahtuvaa tavoitteellista toimintaa. Liikuntapainotteisuutta aiomme lisätä liikuntapassien avulla. Tunnettavuuteen panostamme kaupungin Internet-sivujen leikkikenttäosion päivittämisen avulla. Tulevana kesänä aiomme käydä ottamassa kuvia yllämainituista leikkikentistä, jotta kaupungin Internet-sivuja käyttävät saavat paremman kuvan toimintaympäristöstä.

2 PROJEKTIN KUVAUS JA TAVOITTEET

2.1 Projektin tavoitteet: tulos-, toiminnalliset ja oppimis-/prosessitavoitteet

Projektimme tavoitteena on Kokkolan kaupungin varhaiskasvatuksen leikkikenttätöiminnan kehittäminen sekä liikuntapainotteisuuden lisääminen leikin kautta. Konkreettisina tulostavoitteina ovat muun muassa vuosikellon suunnitteleminen, joka jäsentää leikkikentillä kunakin vuodenaikana tapahtuvaa tavoitteellista toimintaa ja lisää omalta osaltaan leikkikenttien suunnitelmallisuutta. Lisäksi pyrimme lisäämään liikuntapainotteisuutta laatimalla liikuntapassit leikkikentillä käyville lapsille, joihin he saavat tarran merkiksi jokaisesta käynnistään Kokkolan viidellä leikkikentällä. Tunnettavuuteen haluamme panostaa Kokkolan kaupungin Internet-sivujen leikkikenttäosion päivittämisen avulla. Tämä tapahtuu esimerkiksi kuvia ottamalla, jotta kaupungin Internet-sivuja käyttävät saavat paremman kokonaiskuvan leikkikenttien toimintaympäristöstä.

Projektin tavoitteet:

	Asiakas	Organisaatio	SA-itse
Tulostavoite	Liikuntapassit ja leikkikenttätöiminnan vuosisuunnitelma.	Www-sivujen päivitys.	Valmis opinnäytetyö.
Toiminnallinen tavoite	Vaihtelua ja uusia ideoita toimintaa tukeamaan.	Kokkolan kaupungin leikkikenttätöiminnan tunnettavuuden lisäys.	Interventioiden suunnitteleminen ja vetäminen sekä uusien verkostojen luominen.
Oppimistavoite	Toiminnan kehittämisen jo pientenkin muutosten avulla luoda uusia mahdollisuuksia.	Hyödyntää opiskelijoiden osaamista ja panostusta organisaation hyväksi.	Kokemusta lapsiryhmien ohjauksesta ja projektin toteuttamisesta.

Projektin toiminnallisena tavoitteena on liikuntapainotteisten toiminnallisten osuuksien järjestäminen leikkikentillä käyville lapsille. Olemme alustavasti suunnitelleet toiminnallisia osuuksia, joihin voisi mahdollisesti kuulua temppurata, erilaisia yhteisleikkejä ja – pelejä ja muuta erilaista ja uutta toimintaa, joka voisi omalta osaltaan virkistää leikkikenttien suunnitelmallista toimintaa.

Oppimis- ja prosessitavoitteenamme on kehittää omia lapsiryhmän ja projektin ohjaustaitojamme. Haemme kumpikin varhaiskasvatuskelpoisuutta, jonka pyrimme saavuttamaan tämän projektin toteuttamisen avulla.

2.2 Tulosten määrittely ja laatu: asiakkaan tarpeiden, projektin asiasisällön ja menetelmän muodostamana kokonaisuutena

Varmistamme projektimme laadukkuuden toimimalla suunnitelmiamme ja tavoitteidemme mukaisesti. Keräämme ja otamme vastaan palautetta toiminnastamme jokaisen intervention päätteeksi. Keräämme palautetta pääasiassa leikkikentän työntekijöiltä kyselylomakkeille ja huomioimme myös lapset kyselemällä heidän tunteuksiaan jokaisen toimintatuokion päätteeksi. Tällä tavoin haluamme varmistaa toimintamme vaikuttavuuden ja laadukkuuden.

2.3 Projektissa huomioon otettavat standardit, viranomaismääräykset, lainsäädäntö, tekijänoikeudet, sopimukset ym.

Leikkikenttätoiminta ei ole lakisääteistä toimintaa, vaan perustuu pikemminkin vapaamuotoisuuteen. Kokkolan leikkikenttätoimintaa järjestetään alle kouluikäisille lapsille ohjatun ja valvotun ulkoleikkitoiminnan muodossa. Leikkikenttien toiminnan tavoitteena on tukea aikuisten ja lasten yhteistä aikaa, tutustua toisiin lapsiin ja perheisiin sekä tarjota virkistävää vaihtelua arkeen.

Projektissa huomioon otettavia lakeja ovat: laki lasten päivähoidosta 19.1.1973/36 ja päivähoitoasetus, jotka koskevat joiltakin osin myös lasten leikkitoimintaa sekä laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä ja laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista. Projektissa otamme huomioon myös liikuntalain ja -asetuksen. Varhaiskasvatuksen liikuntasuositukset sekä valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma ja Kokkolan varhaiskasvatussuunnitelma ohjaavat myös omalta osaltaan leikkikentällä tehtävää työtä ja sen toimintaperiaatteita.

Leikkikenttien turvallisuuteen on kiinnitetty huomiota leikkikenttävälineille asetettujen standardien avulla.

Olemme allekirjoittaneet opinnäytetyösopimuksen yhdessä työelämänohjaajan ja opinnäytetyön ohjaajan kanssa 17.5.2011. Sopimus laadittiin kolmena kappaleena, joista yksi tuli meille, toinen työelämänohjaajalle ja kolmas opinnäytetyön ohjaajalle. Olemme sitoutuneet tekemään opinnäytetyömme valmiiksi 31.12.2012 mennessä. Sopimuksen allekirjoittaneet ovat myös salassapitovelvollisia siitä, mitä toimeksiannon yhteydessä ovat saaneet tietoonsa asioista, joita voidaan pitää toisen sopijapuolen liikesalaisuutena.

3 PROJEKTIORGANISAATIO

3.1 Projektin yhteistyötahot ja ohjausryhmä

Projektimme yhteistyötahoja Kokkolan kaupunki, kaupungin varhaiskasvatuskoordinaattori Satu Forsberg, liikuntapalvelu koordinaattori Carita Laitala, kaupungin Internet-sivuista vastaavat henkilöt, kaupungin viisi leikkikenttää ja niiden esimiehet sekä työntekijät. Koulun puolesta olemme yhteistyössä opinnäytetyön ohjaajamme kanssa sekä koulun liikunnan ohjaaja Eeva Haavisto-Kronqvistin kanssa. Toiminnallisen osuuden ohjausryhmäämme kuuluvat leikkikentillä käyvät 3-5-vuotiaat lapset. Olemme ajatelleet ihanteellisen ryhmäkoon olevan toiminnallisissa osuuksissa noin 5 lasta yhtä projektin vastaavaa kohden. Tiedostamme, että tämä ei välttämättä toteudu kaikilla leikkikentillä sen hetkisestä kävijämäärästä riippuen.

3.2 Projektiryhmä ja projektipäälliköt

Projektiryhmäämme kuuluvat opinnäytetyön ohjaajamme, työelämänohjaajamme Satu Forsberg sekä leikkikenttien esimiehet ja työntekijät. Olemme itse projektipäällikköinä vastuussa projektimme suunnittelusta ja toteutuksesta.

3.3 Tukihenkilöt ja asiantuntijat

Tukiverkostoomme kuuluvat ainakin omat läheisemme, SA14 ryhmän jäsenet ja opettajat. Projektimme asiantuntijatahoja ovat leikkikenttien esimiehet ja työntekijät, ammattikorkeakoulun varhaiskasvatuksen opetuksesta vastaavat opettajat sekä erityisesti leikkikentillä käyvät lapset itse.

4 TOTEUTUSSUUNNITELMA

4.1 Tehtäväluettelo, aikataulu ja välitulokset

Päätimme aloittaa opinnäytetyö yhteistyön	25.10.2010
Aihe alkoi muotoutua	16.11.2010
Ensimmäinen yhteydenotto työelämänohjaajaan puhelimitse	24.11.2010
Tapaamisen sopiminen sähköpostitse ohjaajan kanssa	25.11.2010
Aihepiiriseminaari	30.11.2010
Ensimmäinen tapaaminen työelämänohjaajan kanssa	7.12.2010
Kirjallisuuteen tutustumista ja alustavaa suunnittelua	kevät 2011
Opinnäytetyösopimuksen allekirjoittamiset	17.5.2011
Itsenäistä tutustumista leikkikenttiin	19.5.2011
Projektisuunnitelma seminaarit	26.5.2011
Leikkikenttien valokuvaaminen, jatko suunnittelua ja kirjallisuuteen tutustumista	kesä/syksy 2011
Yhteistyön aloittaminen leikkikenttien työntekijöiden kanssa	syksy 2011
Interventioiden toteutus	kevät 2012
Opinnäytetyön kirjallinen työstäminen	kesä-syksy 2012

4.2 Resurssien hankinta ja käyttösopimukset

Projektissa tarvittavan kirjallisuuden hankimme Kokkolan kirjastosta ja luotettavista Internet-lähteistä. Menoeriä ovat muun muassa matka- ja puhelinkustannukset, joista huolehdimme itse. Pidämme yhteyttä työelämän edustajiin sekä ohjataan opettajaamme sähköpostin ja puhelimen välityksellä, sekä tarvittaessa järjestämällä tapaamisia. Liikuntavälineet saamme lainattua Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoululta kulttuurin- ja hyvinvoinnin yksiköstä sekä liikuntapalveluiden koordinaattorilta Carita Laitalalta. Käytämme hyödyksemme leikkikentällä valmiina olevia välineitä.

4.3 Tuotantosuunnitelma ja tuotteen markkinointi

Projektimme toiminnallisista interventioista tiedotamme vanhemmille ja lapsille leikkikenttien ilmoitustauluilla sekä antamalla leikkikenttien työntekijöille ilmoituslappuja jaettavaksi vanhemmille. Olemme täyttäneet opinnäytetyön yhteistyösopimuksen etukäteen valmiiksi ja sovimme vielä jokaisen leikkikentän työntekijöiden kanssa erikseen interventioiden toteuttamismuodoista.

4.4 Projektin potentiaaliset ongelmat ja riskit

Varhaiskasvatuksen leikkikenttätöiminnan kehittämisprojektimme riskejä ovat aikataulussa pysyminen, sillä koskaan ei voi olla varma tulevaisuuden haasteista. Interventioiden toteuttamisen haasteina on niiden suuntaaminen eri ikä- ja kehitysvaiheessa oleville lapsille. Meidän tulisi käyttää luovuuttamme ja mielikuvitustamme hyväksi, jotta toiminnallisista osuuksista saataisiin lapsia kiinnostaviksi ja sellaisiksi, että kaikki voisivat niihin osallistua. Leikkikentät ovat vapaasti myös vanhempien lasten käytössä, joten meidän tulisi pystyä organisoimaan toimintaa yllättävätkin tilanteet huomioivaksi. Lapsiryhmän koko voi muuttua ja lasten sekä ohjaajien motivoituneisuus voivat vaihdella. Myös sääolosuhteet vaikuttavat ulkona järjestettävään toimintaan. Molempien projektin vetäjien haasteena tulee olemaan lapsiryhmän ohjaustaitojen vahvistaminen. Projektiryhmän jäsenten välisen yhteistyön tulisi olla myös toimivaa, jotta projekti onnistuu ajallaan. Projektin vetäjien tulee huolehtia myös omasta jakamisestaan ja rentoutumisestaan koulun käynnin ja opinnäytetyön ohessa. Muutoksen sietokykyä ja joustavuutta tarvitaan.

5 PROJEKTI BUDJETTI

Projekti toteutetaan omavaraisbudjetilla, jolloin työelämä ei korvaa projektista mahdollisesti koituvia kustannuksia. Tämän takia pyrimme toimimaan mahdollisimman pienellä budjetilla, unohtamatta kuitenkaan projektin laadukkuuden vaatimuksia.

Kustannusarvioon kuuluvat ainakin matkabudjetti, työ/aikabudjetti, materiaali- budjetti sekä yhteydenpitokustannukset. Matkabudjettiin sisältyvät auton poltto- ainekulut, työ- ja aikabudjetti koostuu siitä, minkä hinta-arvion asetamme omalle ajankäytöllemme ja suunnittelu- sekä työstämisvaiheille. Materiaalikuluihin voisi- vat kuulua käytettävät leikki- ja liikuntavälineet, joita emme tässä tapauksessa kuitenkaan tule itse kustantamaan. Pyrimme käyttämään mahdollisimman pitkäl- le leikkikentillä jo olevia välineitä sekä lainaamaan välineitä eri tahoilta. Yhtey- denpito kustannukset koostuvat lähinnä puhelinkuluista.

Tuloiksi voimme luokitella materiaalikulut, jotka saamme Kokkolan kaupungin ja Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun puolesta. Kirjallisuus ei aiheuta kuluja, koska lainaamme tarvittavan materiaalin kirjastosta ja käytämme hyväksi Inter- net-lähteitä. Menoeriin kuuluvat matka- ja yhteydenpitokustannukset sekä oma aikamme opinnäytetyötä tehdessä.

6 OHJAUSSUUNNITELMA

6.1 Ohjausryhmän, projektiryhmän ja työryhmien kokoukset

Olemme olleet projektimme alusta asti yhteistyössä työelämänohjaajamme Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattori Satu Forsbergin kanssa, jonka kanssa olemme ideoineet projektimme soveltuvuutta leikkikenttien tarpeisiin. Hän on pitänyt leikkikenttien esimiehille alustavan kokouksen, jossa käsiteltiin myös meidän tulevan opinnäytetyömme vaiheita. Projektin toiminta osuudet sovittiin toteutettaviksi kevään 2012 aikana.

Aiomme osallistua aktiivisesti opinnäytetyö ohjauksen tunneille sekä olla yhteistyössä opinnäytetyönohjaajamme kanssa, käyttämällä hyväksi tarjolla olevat ohjauksetapaamiset.

6.2 Projektin tiedottaminen, dokumentointi sekä raportointi

Pidämme yhteyttä opinnäytetyömme ohjaajiin sähköpostitse, puhelimitse ja tapaamalla heitä henkilökohtaisesti projektin edetessä.

Projektimme alussa laadimme tiedotuskirjeen kaupungin viiden leikkikentän esimiehille, jossa kerroimme keitä olemme ja mitä projektimme koskee. Näin esimie-

het saivat tietoa meistä ja pystyivät jakamaan tietonsa myös leikkikenttien työntekijöille. Projektin toiminnallisten osuuksien käynnistyessä tiedotamme niistä lasten vanhemmille leikkikenttien työntekijöiden kautta antamalla heille jaettavaksi tiedotteet tulevista tapahtumista. Laitamme tapahtumatiedotteen hyvissä ajoin myös jokaisen leikkikentän ilmoitustaululle.

Dokumentointi ja raportointi tapahtuvat projektipäiväkirjaa ylläpitämällä, valokuvaamalla leikkikenttien toimintaympäristöjä etukäteen, sekä mahdollisesti toiminnallisten osuuksien aikana, mikäli saamme siihen lasten vanhemmilta tarvittavat luvat. Jokaisen toiminta osuuden jälkeen teemme jälkiraportoinnin ja keräämme palautteet toimintaan osallistuneilta, leikkikentän työntekijöiltä ja mahdollisesti mukana olleilta vanhemmilta.

6.3 Projektin laadunvarmistus

Projektillamme aiomme kehittää Kokkolan varhaiskasvatuksen leikkikenttä toiminnan laatua, lisäämällä toiminnan suunnitelmallisuutta ja tunnettavuutta. Olemme sitoutuneita projektimme toteuttamiseen, käytämme hyväksi aiempia kokemuksiamme sekä luotettavia ja laadukkaita lähteitä. Otamme vastaan myös kriittistä palautetta. Otamme interventioissamme huomioon lapsilähtöisyyden heidän ikänsä ja kehitystasonsa huomioiden. Tutustumme etukäteen huolella leikkikenttiin, niiden asiakaskuntaan ja työntekijöihin. Varmistamme projektin onnistumisen huolellisella suunnittelulla ja pitäytymällä aikataulussamme.

7 KIRJALLISUUS

Autio, T. & Kaski, S. 2005. Ohjaamisen taito. Liikunta tukemassa lapsen ja nuoren kasvua. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Heikinaro-Johansson, P., Huovinen, T. & Kytökorpi, L. 2003. Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. 1. painos. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Karling, M., Ojanen, T., Sivén, T., Vihunen, R. & Vilén, M. 2009. Lapsen aika. 12. uudistettu painos. Helsinki: WSOY Oppimateriaalit Oy.

Karvonen, P. 2002. Hyppää pois. Lapsen motoriiikan arviointi ja kehittäminen. 2. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Karvonen, P., Siren-Tiusanen, H. & Vuorinen, R. 2003. Varhaisvuosien liikunta. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2005. Varhaiskasvatuksen liikunnan suositukset. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:17. Www-dokumentti. Saatavissa: http://www.ktl.fi/attachments/liikunta/stm_varhaiskasv_liikunta_suosituksset.pdf.

Stakes. 2005. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2. tarkistettu painos. Oppaita 56. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://varttua.stakes.fi/NR/rdonlyres/DD04983E-D154-4FE4-90A1-E2690175BE26/0/vasu.pdf>.

Zimmer, R. 2001. Liikuntakasvatuksen käsikirja. Didaktis-metodisia perusteita ja käytännön ideoita. Helsinki: LK-KIRJA

LEIKKIKENTTIEN VUOSIKELLO

TAMMIKUU

Nirskuen ja narskuen,
puhuu herra Pakkanen.
Luonto nukkuu uneksuu,
metsässä on tammikuu.

HELMIKUU

Valkohanki kimmeltää,
oksat peittää kuura, jää.
Hymyyn käy jo päivän
suu,
onkohan nyt helmikuu?

MAALISKUU

Talitintin titityy
kevätsointiin viritty.
Mäyrämuori havahtuu,
joko nyt on maaliskuu?

HUHTIKUU

Pajunkissan hento pää
iloisena pilkistää.
Kevätsade ropsahdellen
kutittelee nenää nallen.
Vesi puroon huuhtoutuu,
on siis metsän huhtikuu.

TOUKOKUU

Västäräkki matkoiltansa
kertoilee jo juttujansa.
Lintukodin kuistilla
iloinen on tunnelma.
Laulut kauas kantautuu,
onkohan jo toukokuu?

KESÄKUU

Lammen luona majavan
lapsikatras villi.
Heiluu viikset, hännän
lapa,
uiminen on hauska tapa.
Kukkii nurmi, kukki puu;
metsässä on kesäkuu.

HEINÄKUU

Tuoksuu villit mansikat,
vadelmat ja lillukat.
Eipä maistu mikään muu,
on jo metsän heinäkuu.

ELOKUU

Sirkka viulun virittää,
soittojansa sirittää.
Ilta hämyyn kietoutuu,
onkohan jo elokuu?

SYYSKUU

Rouskut, tatit, vahakkaat,
vanhat sekä nuorekkaat.
Maasta ylös kurkottuu,
nyt on metsän syyskuu.

LOKAKUU

Katsokaa lehtiä putoaa,
punaista, keltaista, ruske-
aa.
Pöllövaari vastaa: Huu-
uuuu,
metsässä on lokakuu.

MARRASKUU

Pakkaspojat rakentavat
lammikolle siltojaan.
Huurukeijut levittelee
harsojansa yli maan.
Näyttäydy ei kukaan
muu,
metsässä on marraskuu.

JOULUKUU

Tähtitaivas kirkastuu,
nyt on metsän joulukuu.

LEIKKIKENTÄN PUUHAT VUODENAJOITTAIN

KEVÄT:

rapaleikit	metsäretket	muuttolintujen seuraaminen
eväsretket	tempuradat	pääsiäisaskartelut

KESÄ:

hiekkakakut	hyppynarut	vesileikit	kukkaseppeleet
hippaleikit	pallopelit	yleisurheilua	

SYKSY:

leijan lennätys	satutuokiot	makkaran paisto nuotiolla
ruskaretket	lehtien haravointi	luontotaide

TALVI:

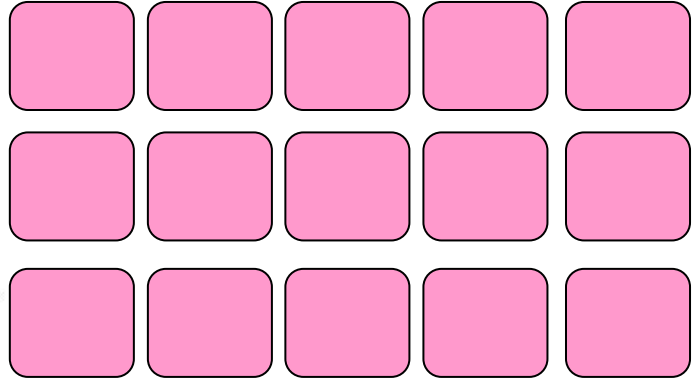
lumiukot	hiihto	lumilinnat	luistelu
lumilyhdyt	mäenlasku	jouluaskartelut	lumileikit

LEIKKIKENTTÄPASSI

LEIKKIJÄN NIMI:

IKÄ:

Piirrä oma
kuvasi:

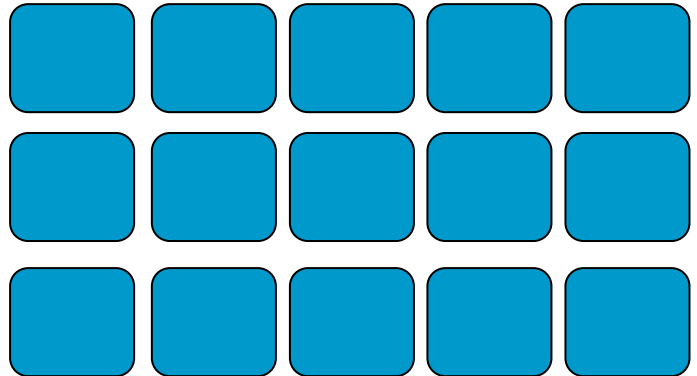

LEIKKIKENTTÄPASSI

LEIKKIJÄN NIMI:

IKÄ:

Piirrä oma
kuvasi:

Tervetuloa Olympialaisiin!

Leikkimieliset Vappuviikon olympialaiset
Hakalahden leikkikentällä 4.5.2012 klo: 9:30

Olympialaiset toteutetaan tempuradan muodossa.

Lajeina esimerkiksi renkaan heittoa, pituushyppyä jne.

Mukaan voivat tulla myös vanhemmat yhdessä lastensa
kanssa, ilmoittauduttehan etukäteen leikkikentän
työntekijöille!

Ohjaajina toimivat opinnäytetyötään suorittavat
sosionomiopiskelijat

Lilli Pöyhönen ja Mira Haapakangas

SUOSTUMUS LAPSEN KUVAAMISEEN JA KUVAUSMATERIAALIEN JULKAISUUN VAPPU-OLYMPIALAISTEN YHTEYDESSÄ

Hyvä huoltaja,

Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijat Mira Haapakangas ja Lilli Pöyhönen pyytävät suostumustanne lapsenne valokuvaamiseen ja kuvien julkaisuun heidän opinnäytetyönsä yhteydessä. Kuvat tulevat ainoastaan havainnollistamaan opinnäytetyön käytännön osuuden toteutusta, niitä ei käytettä markkinointiin tai muihin viestintätarkoituksiin.

KUVAUS- JA JULKAISULUPA

Lapsenne nimi:

SAA KUVATA JA KUVIA SAA JULKAISTA OPINNÄYTETYÖSSÄ

SAA KUVATA JA KUVIA SAA JULKAISTA OPINNÄYTETYÖSSÄ SEKÄ
KOKKOLAN LEIKKIKENTTIEN WWW-SIVUILLA

LAPSEMME KUVIA EI SAA JULKAISTA

Paikka ja päiväys:

Huoltajan allekirjoitus ja nimenselvennys

LOPPUPALAUTE

Mielipiteenne Vappu Olympialaisten toteutuksesta?

Oikein kiva juttu! Hyvin suunniteltu ja kaiken ikäisille sopiva.

Miten opiskelijat suoriutuivat lasten ohjauksesta?

Hyvin! Lapset kuuntelivat hyvin ohjausta.

Tukiko toiminta leikkikenttien liikuntakasvatusta?

Kyllä. Liikunta leikin lomassa on mielekästä ja tarpeellista.

Miten voisimme kehittää toimintaamme jatkossa?

Lisää samanlaisia tapahtumia. Virkistää lasten ja aikuisten mieltä.

Kiitokset palautteestanne!

LOPPUPALAUTE

Mielipiteenne Vappu Olympialaisten toteutuksesta?

Mukava tempaus! Hyvin toteutettu, vaikka sadesää uhkasi.

Miten opiskelijat suoriutuivat lasten ohjauksesta?

Hyvin suoriutuivat! Lapset jaksoivat kuunnella ja seurata hienosti!

Tukiko toiminta leikkikenttien liikuntakasvatusta?

Kyllä. Leikin lomassa toteutettu liikunta on lapselle mielekästä.

Miten voisimme kehittää toimintaamme jatkossa?

Erilaiset tempaukset ovat kivoja. Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty 😊

Kiitokset palautteestanne!

LOPPUPALAUTE

Mielipiteenne Vappu Olympialaisten toteutuksesta?

Monipuolinen lajivalikoima. Kenttää hyödynnettiin toimintapisteitten sijoittamisessa,

---

Leikkikentän välineitä käytettiin hyvin hyödyksi.

Miten opiskelijat suoriutuivat lasten ohjauksesta?

Jämäkkyyttä enemmän. Tytöt saivat porukan hyvin mukaan.

Tukiko toiminta leikkikenttien liikuntakasvatusta?

Erinomaisesti tuki ainakin meidän mielestämme liikunnallista toimintaa.

Miten voisimme kehittää toimintaamme jatkossa?

Liikunnalliset loru- ja laululeikit.

Kiitokset palautteestanne!

LOPPUPALAUTE

Mielipiteenne Vappu Olympialaisten toteutuksesta?

Hyvin onnistui. Kaikille lapsille sopivaa toimintaa, vaikka ikähaitari oli noin 1-6-vuotiaat.

Miten opiskelijat suoriutuivat lasten ohjauksesta?

Ihan hyvin. Ottivat huomioon lasten ikätason ja saivat kaikki lapset mukaan.

Tukiko toiminta leikkikenttien liikuntakasvatusta?

Kyllä tuki ja saimme muutaman uuden idean.

Miten voisimme kehittää toimintaamme jatkossa?

Esimerkiksi voitaisiin järjestää enemmän yhteisiä leikki/liikunta juttuja vanhempien kanssa

---

(vanhemmat + lapset, perheet liikkuu yhdessä).

Kiitokset palautteestanne!

LOPPUPALAUTE

Mielipiteenne Vappu Olympialaisten toteutuksesta?

Hyvin onnistui. Joustavaa, sopi kaiken ikäisille. Mukavasti ajateltu, että jaettiin lapset ryhmiin,

---

silloin rata sujui jouhevasti, eikä odottelua tullut.

Miten opiskelijat suoriutuivat lasten ohjauksesta?

Hyvin. Osasivat asettua lapsen tasolle ja huomioivat lapset hyvin.

Tukiko toiminta leikkikenttien liikuntakasvatusta?

Kyllä. Toiminta lapsenmukaista, ei liian vaikeaa.

Miten voisimme kehittää toimintaamme jatkossa?

Ehkä voisi yhdistää, vaikka leikkikentät tai leikkikenttä ja päiväkotiryhmän yhteen, silloin olisi

---

paljon osallistujia, vaikka hyvinhän se näinkin sujui!

Kiitokset palautteestanne!

LOPPUPALAUTE

Mielipiteenne Vappu Olympialaisten toteutuksesta?

Hyvin suunniteltu, monipuolista toimintaa suunnattuna sekä lapsille, että vanhemmille.

Miten opiskelijat suoriutuivat lasten ohjauksesta?

Selkeä ja iloinen ohjaus.

Tukiko toiminta leikkikenttien liikuntakasvatusta?

Kyllä.

Miten voisimme kehittää toimintaamme jatkossa?

Tervetuloa useammin ja uudelleen puistoomme.

Kiitokset palautteestanne!

LOPPUPALAUTE

Mielipiteenne Vappu Olympialaisten toteutuksesta?

Opiskelijat ottivat hyvissä ajoin Rytimäen leikkikentälle yhteyttä ja olivat suunnitelleet

---

tapahtuman hyvin. Pisteitä oli paljon.

Miten opiskelijat suoriutuivat lasten ohjauksesta?

Mielestämme hyvin! Ääntä voisi käyttää voimakkaammin. Tapahtuma oli mukava ja vanhemmilta

---

ja lapsilta tuli paljon kiitosta 😊

Tukiko toiminta leikkikenttien liikuntakasvatusta?

Tuki. Lapset ja aikuiset olivat hyvin mukana toiminnassa.

Miten voisimme kehittää toimintaamme jatkossa?

-

Kiitokset palautteestanne!

OPINNÄYTETYÖSOPIMUS

Opinnäytetyön tekijä/t Lilli Pöyhönen ja Mira Haapakangas	Aloituspäivämäärä 7.12.2010
Koulutusohjelma Sosiaalialan koulutusohjelma (sosionomi AMK)	Yksikkö Hyvinvoinnin ja kulttuurin yksikkö
Koulutusohjelman yliopettaja Pirjo Forss-Pennanen	Opinnäytetyön ohjaaja Anne Jaakonaho
Opinnäytetyön työnimi (aihe) Leikkikenttä projekti Kokkolan varhaiskasvatuksen leikkikenttätoiminnan kehittämisprojekti.	
Tutkimusongelma/kehittämistehtävä Leikkikenttätoiminnan organisoinnin lisääminen ja kehittäminen.	
Opinnäytetyön tavoite ja rajaus/tutkimustulokset Tavoitteenamme on Kokkolan kaupungin varhaiskasvatuk- sen leikkikenttätoiminnan kehittäminen ja liikuntapainoisuuden lisääminen.	

OPINNÄYTETYÖSOPIMUS**Opinnäytetyön alustava aikataulu (pvm:t kuukauden tarkkuudella)**

Aloituspalaveri (ohjaaja, työn tekijä, työelämäohjaaja) [7.12] 2010
 Toteutussuunnitelman esittäminen [26.5]
 Väkiraportointi [   ]
 Ohjaajan tarkastus ja/tai loppupalaveri [   ]
 Opinnäytetyön hyväksyttäväksi jättäminen [syksy 2012]
 Opinnäytetyön seminaariesitys [syksy 2012]
 Kypsyyskoe [syksy 2012]

Toimeksiantajan yhteystiedot (yritys, yhteys henkilön nimi, osoite, puhelin, sähköposti)

Kokkolan varhaiskasvatuskoordinaattori Satu Forsberg
 Rantakatu 16 6 krs 67100 Kokkola
 p. (06) 8289 449 satu.forsberg@kokkola.fi

Tämä sopimus on laadittu kolmena kappaleena. Sopimuskappaleet toimitetaan opinnäytetyön tekijälle, toimeksiantajalle sekä työn ohjaajalle. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun opiskelija sitoutuu tekemään toimeksiantajan toimeksiannosta edellä mainitusta aiheesta opinnäytetyön _____mennessä.

Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön työssä tarvittavaa tietoa sekä arvioimaan opinnäytetyön valmistuttua sen hyödynnettävyyttä toiminnassaan. Toimeksiantaja maksaa materiaali-, postitus-, matka- ym. mahdolliset kulut laskun mukaan. Toimeksiantaja voi maksaa opinnäytetyön tekijälle palkan.

Tämän sopimuksen osapuolet ovat velvolliset pitämään salassa kaiken, mitä he toimeksiannon yhteydessä ovat aaneet tietoonsa asioista, joita voidaan pitää toisen sopijapuolen liikesalaisuutena. Opinnäytetyö käydään läpi ammattikorkeakoulun opinnäytetyöseminaarissa ja se on julkinen asiakirja. Toimeksiantajan tulee erikseen pyytää työn salausta.

Ammattikorkeakoulu ei vastaa opinnäytetyön tekijän mahdollisesti aiheuttamasta haitasta tai vahingosta.

Päiväys

17.5.2011

Työelämäohjaajan allekirjoitus

Satu Forsberg

Opiskelijan allekirjoitus

Mira Haapakangas

Hilli Pöyhönen

Opinnäytetyön ohjaajan allekirjoitus

[Signature]

TUTKIMUSLUPA-ANOMUS

Organisaatio, jolle anomus osoitetaan Kokkolan kaupunki Varhaiskasvatuksen toimialue

Vastuuhenkilö organisaatiossa Satu Forsberg

Tutkimusluvan anoja(t) Lilli Pöyhönen ja Mira Haapakangas

Osoite Kanneltie 26 A 4 67300 KOKKOLA

Puhelin 040-843 5070 / 0400-586719

Sähköpostiosoite lilli.poyhonen@cop.fi ja mira.haapakangas@cop.fi

Tutkimuksen nimi Kokkolan varhaiskasvatuksen leikkikenttätoiminnan kehittämis projekti

Tutkimuksen tarkoitus Ydin Kokkolan kaupungin varhaiskasvatuksen leikkikenttätoiminnan kehittäminen sekä liikuntapainotteisuuden lisääminen leikin kautta

Tutkimuksen kohderyhmä Leikkikenttien työntekijät, perheet ja lapset

Aineiston keruun arvioitu ajankohta Kevät 2012

Tutkimusmenetelmä Projekti opinnäytetyö

Tutkimussuunnitelma hyväksytty 22 / 11 20 11

Tutkimuksen ohjaaja Anne Jaakonaho

Lupa myönnetään

paikka _____ aika _____ / _____ 20 _____

anomuksen mukaisesti muutosehdotuksin hylätty

Luvanmyöntäjän allekirjoitus _____

LIITTEET Tutkimussuunnitelma
 Kysely/haastattelulomake
 Muut liitteet, mitkä _____

KOKKOLAN KAUPUNKI

VIRANHALTIJAPÄÄTÖS

Sivistyskeskus
Varhaiskasvatuksen palvelujohtaja

18.01.2012

3 §

- Asia Tutkimuslupa-anomus / Varhaiskasvatus.
- Hakijat Lilli Pöyhönen ja Mira Haapakangas hakevat tutkimuslupaa varhaiskasvatuksen leikkikenttätoiminnan kehittämiseksi, tutkimus käsittää liikuntapainoitteisuuden lisäämistä leikin kautta. Hakijat opiskelevat Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulussa.
- Lupaehdot Kaikki osapuolet sitoutuvat noudattamaan tietosuojalaista ja salassapidosta annettuja ohjeita ja määräyksiä siltä osin kuin niitä tähän tutkimukseen liittyy.
- Tutkielmasta toimitetaan maksuttomasti yksi kappale e-mail:satu.forsberg@kokkola.fi.
- Päätös Myönnetään tutkimusluvan Lilli Pöyhöselle ja Mira Haapakankaalle anomuksen mukaisesti.
- Päiväys ja allekirjoitus 18.01.2012
- Varhaiskasvatuksen palvelujohtaja
- Liite: Tutkimuslupa-anomus
- Jakelu: Hakijat, Kai Kytölaakso, Satu Forsberg, leikkikentät

KOKKOLAN KAUPUNKI
Sivistyskeskus
Varhaiskasvatuspalvelut
KARLEBY STAD
Bildningscentralen
Service för småbarnsfostran

OHJATUN TOIMINNAN SUUNNITELMA

TOIMINNAN AIHE: Liikunnalliset Vappu-olympialaiset viidellä leikkikentällä.

TOIMINTAMUOTO: Temppurata liikuntapisteineen, joissa jäljitellään erilaisia liikuntalajeja.

LASTEN IKÄ: 3-5 vuotiaat lapset.

YLEISTAVOITTEET: Liikunnallinen toiminta eri muotoineen, muun muassa: hyppääminen, heittäminen, juokseminen, tasapainottelu, pujottelu, vierittäminen, käden ja silmän yhteistyö, koordinaatiotaidot, ryhmätyöskentely, vuoron odottaminen, tukeminen ja kannustaminen sekä kokeileminen.

MATERIAALIT/VÄLINEET: Pujottelu tötteröt, hernepussit, renkaanheittoteline ja renkaat, erikokoiset ämpärit, ämpärikengät, vanteet, pallot, köydet, hyppynarut, hyppypallot, kepit, keihäät, kengät, liukumäki, ilmapallot, serpentiinit ja liikuntapassit.

OHJATUN TOIMINNAN TOTEUTUKSEN VAIHEET:

1. Vetäjien esittäytyminen sekä alkulämmittely: sormet, kädet, jalat ja selkälihakset
  - tehdään tähtikuvioita sormilla, nostetaan käsiä ylös ja alas, marssitaan, verrytellään selkää puolelta toiselle.
2. Toiminta: jakaudutaan ryhmiin ja kierretään temppurataa lasten kanssa.
3. Loppuleikki: keräännytään kaikki leikkimään värivarjolla.
4. Lopetus: jaetaan ilmapallot sekä liikuntapassit.

TOIMINTAPISTEET: Pituushyppy hiekalla, estejuoksu, renkaanheitto, pallon heitto ämpäreihin, hernepussipujottelu (vaihtoehtona ämpärikävely), kengän heitto, keihään heitto, vanne hyppely, seittipujottelu, hyppypallot, liukumäen laskeminen ja lopuksi värivarjo.

HUOMIOITAVAA: Etukäteen suunnittelut, kuten pisteiden sijoittelu, ryhmiin jakautuminen ja ryhmien hallinta, ajankäyttö, ympäristön laajuus, lasten ikä- ja kehitystaso pisteiden helpottamisessa/vaikeuttamisessa ja lasten lukumäärä.